

Česká zemědělská univerzita v Praze
Fakulta životního prostředí
Katedra aplikované geoinformatiky
a územního plánování

**Ekologické, ekonomické a zdravotní aspekty používání
současných dětských plen**

Dotazníkové šetření

DIPLOMOVÁ PRÁCE

Vedoucí práce: RNDr. Vladimír Puš, CSc.

Diplomant: Soňa Stodolová

2013

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem tuto diplomovou práci vypracovala samostatně pod vedením RNDr. Vladimíra Puše, CSc., a že jsem uvedla všechny literární prameny, ze kterých jsem čerpala.

V Praze 30. 11. 2013

.....

Poděkování

Ráda bych poděkovala vedoucí mé diplomové práce RNDr. Vladimíru Pušovi, CSc. za cenné rady, odbornou pomoc a čas, který mi věnoval při zpracování práce a všem ostatním, kteří se podíleli na jejím vzniku.

V Praze 30. 11. 2013

.....

Ekologické, ekonomické a zdravotní aspekty používání současných dětských plen

Dotazníkové šetření

Abstrakt

Obsahem této práce je komplexní zhodnocení a analýza dotazníkového šetření na téma ekologických, ekonomických a zdravotních aspektů používání dětských plen v současnosti. Sběr dat, resp. dotazníkové šetření, byl proveden na cílové skupině dotazovaných v mateřských centrech v Plzni a Praze a online dotazováním. V mateřských centrech byl sběr dat uskutečněn písemným dotazováním lidí ochotných k průzkumu, kteří mají malé děti, zejména maminky na mateřské, resp. rodičovské dovolené.

Tato práce se zabývá základní charakteristikou dostupných druhů plen na českém trhu - jednorázových a látkových - jejich výhod a nevýhod včetně ekologických, ekonomických a zdravotních aspektů. Přínos této práce tkví v prakticky využitelném aktuálním uceleném přehledu současně dostupných dětských plena ve smýšlení jejich uživatelů pro potřeby marketingu e-shopů a specializovaných obchodů.

Klíčová slova

Statistika, jednorázové pleny, klasické a moderní látkové pleny, biodegradabilní pleny.

Ecological, economical and sanitary aspects of using contemporary nappies

Questionnaire survey

Abstract

The content of this thesis is a comprehensive review and analysis of the survey on the environmental, economic and health aspects of the use of diapers today. Data collection, respectively survey was carried out on the target group of respondents in nursery centers in Pilsen, Prague and online polling. The nursery centers for data collection made written inquiries of people willing to explore who have small children, especially mothers on maternity respectively parental leave.

This thesis also examines the basic characteristics of the available types of diapers on the czech market - disposable and cloth - their advantages and disadvantages, including environmental, economic and health aspects. The contribution of this work lies in the practically usable current comprehensive overview of the currently available diapers and thinking of its users for marketing e-shops and specialty shops.

Keywords

Statistics, disposable nappies, classic and modern cloth nappies, biodegradable diapers.

Obsah

1 ÚVOD	9
1.1 EKOLOGICKÉ ASPEKTY	12
1.2 EKONOMICKÉ ASPEKTY.....	14
1.3 ZDRAVOTNÍ ASPEKTY.....	15
1.4 VÝHODY A NEVÝHODY JEDNOTLIVÝCH DRUHŮ PLEN	15
2 CÍLE PRÁCE	18
3 METODIKA.....	19
4 VÝSLEDKY PRÁCE.....	23
4.1 POPISNÉ VYHODNOCENÍ VÝSLEDKŮ DOTAZNÍKOVÉHO ŠETŘENÍ.....	24
4.2 OVĚŘENÍ HYPOTÉZ.....	39
5 DISKUZE	53
6 ZÁVĚR.....	59
7 PŘEHLED LITERATURY A POUŽITÝCH ZDROJŮ	62
8 PŘÍLOHY	64
8.1 PŘÍLOHA Č. 1: DOTAZNÍK.....	64
8.2 PŘÍLOHA Č. 2: TABULKY ČETNOSTÍ.....	73
8.3 PŘÍLOHA Č. 3: POROVNÁNÍ NÁKLADŮ LÁTKOVÝCH A JEDNORÁZOVÝCH PLEN.....	90
8.4 PŘÍLOHA Č. 4: SEZNAM OBRÁZKŮ A TABULEK.....	91

Seznam použitých zkratk a symbolů:

AIO *All in One plenky*

BKM *Bezplenková komunikační metoda*

E *Očekávané četnosti*

MC *Mateřské centrum*

O *Pozorované četnosti*

PUL *Polyuretan laminát (polyuretanový zátěr)*

RC *Rodinné centrum*

SIO *Snap in One plenky*

1 Úvod

Tato diplomová práce se zabývá problematikou dětských plen na českém trhu, zejména jednorázových a látkových, včetně jejich ekologických, ekonomických a zdravotních aspektů. Problematika dětských plen je široce diskutované téma rodičů malých dětí a nejen jich. V současné době je na trhu poměrně široká nabídka dostupných dětských plen. Tato práce dětské pleny nejen popisuje, ale i hodnotí, porovnává, informuje o aktuálním smýšlení rodičů dětí plenkového věku a sjednocuje plenkovou terminologii. Popisuje druhy a typy plen, stručně shrnuje výhody i nevýhody jednotlivých typů a druhů plen z nejrůznějších hledisek.

Jak uvádí Chadimová et al. (2007a), pro přebalování dětí se v minulých stoletích až do roku 1989 používaly pouze látkové pleny. Poté se dostaly do popředí pleny jednorázové. Pleny látkové upadly v nemilost při vzpomínkách na vyvařování v hrncích a hodiny strávené při žehlení. Na možná rizika jednorázových plen tehdy pomyslel málokdo. Na přelomu tisíciletí se opět na český trh dostaly pleny látkové - pratelné, vzhledem připomínající jednorázové pleny, ale bez nutnosti žehlení a vyvařování. V zahraničí a nyní už i v České republice jsou "in" rodiče, kteří pro své děti používají moderní látkové pleny, resp. plenkové systémy pro opakované použití. Zkušenosti s těmito plenami šetrnými k životnímu prostředí, dítěti i financím se šíří mezi rodiči i osvětou a propagací společnosti Rosa, společnosti pro ekologické informace a aktivity, o.p.s., která každým rokem pořádá a organizuje mezinárodní osvětovou kampaň „Týden opravdových plen“. Touto osvětou se situace mění, látkové pleny získávají na oblibě u rodičů, ekologů, zdravotníků i zástupců obcí a měst, kteří vědí, že používáním látkových plen lze snižovat množství komunálního odpadu v obci. Poptávka po látkových plenách se zvyšuje a s ní i nabídka nejrůznějších tvarů, materiálů a příslušenství k plenám. Rodiče si mohou více uvědomit výhody moderních látkových plen a daří se jim vyvracet mýty o časové náročnosti.

Tato práce v závěru shrnuje postoje a názory rodičů. Odpovídá na otázky, zda rodiče preferují, aby se dítě brzy odnaučilo od plen, zda je více zajímá vlastní komfort, což zahrnuje rychlé přebalování, snadnou manipulaci, příznivou cenu a minimum času stráveného s plenkami při nakupování a praní nebo zda spatřují kvalitu dětských plen v materiálu, který neohrožuje zdraví dítěte obsahem cizorodých látek, udržuje zadeček miminka v suchu a pohodlí a je šetrný k životnímu prostředí.

Plenková terminologie - druhy dětských plen (Chadimová et al, 2007a; 2007b; Hejzlarová, 2004):

Jednorázové pleny

Tyto pleny jsou na jedno použití a mají nesporné výhody z hlediska skladnosti, váhy, pohodlnosti, rychlého použití, jednoduchosti při cestování, neperou se, nežehlí, nesuší, neskládají a lze je kdekoliv dokoupit dle váhy dítěte. Tyto pleny jsou rozděleny na klasické jednorázové a ekopleny/biodegradovatelné pleny. Klasické jednorázové pleny jsou složeny z propustné folie (většinou polypropylen), z vrchní nepropustné polyethylenové folie pro ochranu prádla před znečištěním, nasákavé složky z buničiny s gelovým absorbentem na polyakrylátové bázi (Fader et al., 2008; Gourmand et al., 1999), lepicích pásků, suchých zipů, gumičky pro přilnutí kolem nožiček a pro neprůnik obsahu pleny mimo.

Látkové pleny

Pleny klasické čtvercové nahrazují nyní moderní látkové pleny/ systémy/ plenkové systémy pro opakované použití; tyto pleny společně s jednorázovými biodegradabilními plenami (ekoplenami) lze považovat za pleny šetrné k životnímu prostředí, zdraví i financím.

Moderní látkové systémy se skládají ze svrchních kalhotek a pleny. Jsou pratelné, se snadnou manipulací při přebalování, se snadnou údržbou - nežehlí se, nevyváří. Vzhledem připomínají oblíbené jednorázové pleny. Tvarem jsou přizpůsobeny dětskému zadečku (Zavadil, 2006). Moderní látkové pleny jsou časově méně náročné, než klasické čtvercové pleny. Jedná se o pleny, které se vkládají do svrchních kalhotek. Svrchní kalhotky se navlékají na pleny, jsou prodyšné, ale nepropustné, materiál je přírodní 100% ovčí vlna, polyester s PUL zátěrem, fleece, mikrovlákno a další... a navlékají se na pleny (Lippová, 2005; Babor, 2009). Existují v různých velikostech dle věku, velikosti, resp. váhy dítěte. Zapínají se pomocí snappi sponky, na cvočky nebo suchý zip. Velikosti těchto plen jsou pro celý přebalovací věk dítěte, tj. vícevelikostní i pro děti nedonošené. Mezi tyto pleny patří pleny: froté, vázací, tvarované, kalhotkové a jiné. Všechny tyto pleny vyžadují svrchní kalhotky (Zavadil, 2006).

Pleny „All in One“, nebo-li „pleny vše v jednom“, „pleny 2 v 1“

Pouze tyto pleny se používají bez svrchních kalhotek, protože mají vodonepropustnou svrchní vrstvu. Tyto spojují savou plenu s nepropustnou, ale prodyšnou vrstvou, takže propouštění k zadečku dítěte velké množství vzduchu a již se proto nemusejí používat svrchní kalhotky (Babor, 2009). Jsou vzhledově pěkné, slušivé, v různých barevných kombinacích a dotek měkké, příjemné. Na výrobu moderních látkových plen se používá bavlna, biobavlna (flanel, froté), vlna, konopí, bambus (Babor, 2009).

Příslušenství k látkovým plenám (Chadimová et al., 2011):

- vkládací pleny
- separační pleny
- kyblík
- síťka na použité pleny
- snappi sponka
- prací prášky
- sůl na skvrny
- lanolin na impregnaci
- skladovací tašky

Pleny biodegradovatelné

Jak uvádí Mach (2008), tyto pleny jsou naopak plně kompostovatelné, složené z kukuřičného škrobu z cca 70% a z 30% z ropného produktu, který je 100% biodegradovatelný v přírodě. Jsou neparfémovány, bez barviv a bělidel. Biodegradabilní pleny jsou někdy též nazývány ekoplenami, což je patentované označení. Tyto pleny mohou být alternativou klasickým jednorázovým plenám. Jejich výhodou je, že neobsahují žádný chlor, parfémy ani bělidla. Jsou biologicky rozložitelné, tzv. biodegradabilní, a jejich recyklace je proto k životnímu prostředí šetrnější než u klasických jednorázových plen. Jsou vhodnou náhradou pro rodiče, kteří používají látkové pleny a kteří chtějí zároveň být šetrní k životnímu prostředí i při situacích, kdy by jinak použily problematicky rozložitelnou a bělenou jednorázovou plenu, např. při cestování.

Ekopleny

Tento termín je zavádějící, jsou to jednorázové pleny v kompostovatelném obalu, ale ne všechny jsou plně biologicky rozložitelné jako celek. Tento název je patentován. Tyto pleny jsou vhodnou alternativou k jednorázovým plenám (Mach, 2008).

Bezplenová komunikační metoda (BKM)

Tato přirozená metoda je ideální pro dítě, rodiče i životní prostředí, je realizovaná zvláště u primitivních „přírodních národů“ a znovuobjevená pro současnou civilizaci a přizpůsobená našemu životnímu stylu a podmínkám bydlení. Přesto je tato metoda pro společenské stereotypy nedocenená.

Bezplenková metoda vyžaduje a zároveň vytváří silné pouto mezi dítětem a matkou a tím pozitivně podporuje jejich vztah. Tato metoda je nejlevnější a ekonomicky beznákladová metoda, šetrná k životnímu prostředí, protože nespoteblovává žádné suroviny a nevytváří žádný odpad. Princip této metody je jednoduchý, matka se učí vycítit, kdy její dítě bude konat potřebu. Malé miminko vydává před potřebou nějaký signál, např. zavrtění, schovávání se do kouta, obličejový posunek. Poučená matka zareaguje a dá ihned dítě vysadit, aby dítě vykonalo potřebu. Je nutné mít trpělivost, systematickosti a výdrž v kombinaci s intuicí, pozorováníma použitím v praxi (Chadimová et al., 2007; Bauerová, 2009).

Důvody a výhody BKM:

Podle Bauerové (2009) tato metoda mnohem víc nutí být ve spojení s citovými a fyzickými potřebami miminek, takže celkem rychle, na své dítě správně naladěný rodič, odhadne, co dítě potřebuje. Další motivací je vzájemnou blízkost, důvěra, úcta, radost z blízkého vztahu, nezatížení životního prostředí, pohodlí, čistotu, téměř žádné náklady, pocit, že je to pro jejich miminko to nejlepší.

1.1 Ekologické aspekty

Plenky a životní prostředí

Zahraniční prameny (Colette, 1993; Weisbrod et al., 2012) v souvislosti s tímto tématem jasně dokazují, že jednorázová plenka zatíží naše životní prostředí více než látková. Podle těchto materiálů je tzv. ekologická stopa jednorázové plenky 2x

větší než plenky látkové. Při výrobě papírových plen se spotřebuje 10x více surovin a 3x více energie než u látkových, i když započítáme spotřebu energie na jejich praní a žehlení (Hejzlarová, 2004).

Vliv na životní prostředí je závislý na způsobu výroby buničiny jako hlavní součásti jednorázových plen, tj. jak probíhá čištění továrních odpadních vod, jak se bělí buničina.

Plenky nejvíce zatěžují životní prostředí odpady (Weisbrod et al., 2012), kdy dítě spotřebuje průměrně 6 plen denně, po dva přebalovací roky je suma cca 4000 ks, tj. cca 1 tuna plenkového odpadu. Tento nerecyklovatelný odpad zabere místo na skládce nebo shoří v nákladné a rizikové spalovně odpadů (Colette, 1993). Naopak látková plena se po mnohonásobném použití sama rozpadne a může být kompostována. Také doprava plen z továrny k zákazníkům a poté doprava odpadu do spalovny nebo na skládky není přátelská vůči životnímu prostředí (Colette, 1993; Hejzlarová, 2004).

Vlivy na životní prostředí lze při používání látkových plen ovlivnit především způsobem praní, sušení a žehlení.

Ve srovnání s látkovou plenou, vychází jednorázová plena negativně v zatížení životního prostředí. Látkovou plenu lze použít i na více dětí. Můžeme ovlivnit v čem ji prát, jak sušit, žehlit, jak správně plnit pračku, dle zásad ekologicky šetrného praní stačí prát na 60°C v bezfosfátovém pracím prášku se značkou ekologicky šetrný výrobek, sušit na volném vzduchu nebo na slunci, od 3 měsíce věku dítěte nežehlit. Spotřebu energie lze ovlivnit výběrem pračky, napuštěním teplé vody do pračky, správné dávkování pracího prostředku.

Ekologické riziko, resp. zátěž, je nižší u látkových plen (Weisbrod et al., 2012). Dle Weisbrod et al. (2000) tkví velká ekologická zátěž u jednorázových plen ve vysoké spotřebě energie, vody a surovin potřebných pro jejich výrobu a následné znečištění odpadních vod. Znečištění ovzduší je díky množství nerozložitelného a těžko spalitelného odpadu, kdy dítě za dva roky plenkového období vyprodukuje cca 1 tunu odpadu. Tlak společnosti a trhu vede ke zvýšenému konzumu, nadměrnému používání věcí na jednu potřebu a tím pro lidstvo a planetu k neudržitelné spotřebě.

Používání dětských plen má vliv na (Chadimová et al., 2011):

- čerpání surovin

Spotřeba surovin se uvádí u jednorázových plen 1050x vyšší než u plen látkových, spotřeba energie na výrobu buničiny (celulozy), energetické nároky na dopravu

od výrobce k zákazníkovi, od zákazníka na skládku či do spalovny. U látkových plen je spotřeba energie na praní, výrobu pracích prostředků.

- spotřebu energie

Při výrobě a používání jednorázových plen je spotřeba energie asi 2-3x vyšší než při výrobě a používání plen látkových.

- znečištění vody

Pokud je vodní hospodářství celulózky v pořádku a většina výrobních vod zaokružována, znečišťuje praní látkových plen vodu asi 2x více než ji zatěžuje výroba plen látkových.

- znečištění ovzduší

U jednorázových plen je znečištění ovzduší mnohem vyšší než u plen látkových, znečištění vzniká dopravou výfukovými plyny, pokud se komunální odpad spaluje tak při spalování vznikají plyny ze spalovny při výrobě celulózy a umělých hmot u jednorázových plen dochází k vzniku SO_x, CO_x, NO_x a organických látek.

- odpady

Z hlediska produkce komunálních odpadů poškozují jednorázové pleny prostředí nesrovnatelně víc než plenky látkové.

1.2 Ekonomické aspekty

Plenky a ekonomie

Látkové plenky jsou z hlediska úspory peněz dražší při nákupu (cca 20 Kč látková, cca 500 Kč moderní látková), ale sečeme-li všechny náklady na látkové a jednorázové pleny za celé cca 2,5 leté přebalovací období, vyplatí se pleny látkové cca o 20 000 Kč (Hejzlarová, 2004) nebo jak vyplývá ze srovnání, viz Tab.62 - Porovnání nákladů látkových a jednorázových plen.

Při používání jednorázových plen se prodlužuje přebalovací věk, protože děti, které jsou stále v suchu, si neupevňují reflex pro žádání nočníku a tímto rostou výdaje za pleny.

Při používání látkových plen se žehlí pouze 3 měsíce u klasických látkových plen, pleny "All in One" se nežehlí vůbec. Perou se cca 3x za týden, spotřeba elektřiny je při praní na 60°C cca 1,34 kWh, spotřeba vody při práci cca 50 l/na pračku, spotřeba pracího prostředku na jednu pračku je cca 100 kg. Poplatky za odpad u jednorázových plenek jsou na osobu a stanovuje je obec a je

předpokládáno, že budou stoupat a bude nutno stavět nové skládky a spalovny (Hejzlarová, 2004).

Pro celé přebalovací období se doporučuje až 60 ks klasických čtvercových plen, u vícevrstevných až 24 ks ve dvou velikostech, u kalhotkových plen stačí 24 ks, protože u nich lze nastavit velikost podle velikosti dítěte (Chadimová et al., 2007). Spotřeba jednorázových plen je v průměru 7 ks na dítě a den po dobu 2 let a dalšího půlroku používá jednu plenu na den a jednu na noc, tj. více než 5400 ks plen celkem, které v nasáklém stavu tvoří až 1 tunu nerecyklovatelného odpadu (Hejzlarová, 2004).

Časová náročnost péče o látkové pleny je mýtem, který dosud odrazuje řadu rodičů, kteří preferují jednorázové pleny. Dnes za nás však pere automatická pračka, moderní pleny se nežehlí, manipulace s nimi je jednoduchá jako u jednorázových plen. Zdánlivé pohodlí u jednorázových plen je vyváženo časem věnovaným hledání akčních slev, stálým dokupováním plen, vynášením odpadkového koše atd. Časová náročnost je srovnatelná u obou druhů plen.

1.3 Zdravotní aspekty

Plenky a zdraví

Mezi zdravotní hlediska a vliv plen na zdraví dítěte se řadí správný růst a vývoj kyčlí, kožní problémy - opruzeniny, vývoj spermií a snížení plodnosti u chlapců, srůstý u děvčátek, přenos chemikálií z absorpčních gelů z plen (Babor, 2009; Fader et al., 2008; Gourmand et al., 1999; Heal et al., 2001), možný výskyt dýchacích problémů.

1.4 Výhody a nevýhody jednotlivých druhů plen

Výhody a nevýhody jednotlivých typů a druhů plen lze je rozdělit dle hledisek zdravotních, ekologických, etických, trvalé udržitelnosti, ekonomických, sociálních, časové náročnosti péče o pleny a dalších. Ke každému hledisku existuje řada faktů, hypotéz i studií, propočtů i zkušeností. Následující text čerpá z: Babor (2009); Chadimová et al. (2011).

Látkové pleny - výhody

- spotřeba vody a energie je celkově menší než při výrobě jednorázových plen, při výrobě je menší spotřeba surovin (bavlna, hedvábí, vlna, bambus,...) a jsou vyráběny většinou z přírodních materiálů (Lippová, 2005; Babor, 2009),
- nevytváří žádný tuhý domovní odpad,
- jejich používání je levné,
- dítě se dříve obejde bez plenek, umožňují rychlejší přechod dítěte na nočník,
- nehrozí riziko přestupu chemických látek z pleny do kůže dítěte,
- minimální zdravotní rizika – přehřívání pohlavních orgánů (Bequin, 2006; Moller, 2002; Partsch et al., 2000),
- pozitivní vliv na vývoj kyčelních kloubů.

Látkové pleny - nevýhody

- požadavek práce s praním a sušením (moderní látkové pleny minimální),
- při nešetrném praní se podílí na znečištění vod,
- při výběru nevhodného pracího prášku mohou dráždit pokožku,
- malá dostupnost moderních plen v kamenných obchodech, lze je koupit častěji přes internet či specializované prodejce.

Jednorázové pleny – výhody

- jednoduchost přebalování,
- odpadá práce s praním a žehlením,
- při cestování není nutno prát, lze kdekoliv přikoupit, ale ve velkém balení.

Jednorázové pleny – nevýhody

- velká energetická náročnost, jelikož na výrobu pleny je třeba velké množství surovin (cca 250 kg surovin na 1 dítě/2 roky), např. dřevo

a voda na výrobu buničiny a celulózy, ropa na umělé hmoty, palivo na dopravu,

- doprava a spalování plen zatěžuje ovzduší (Colette, 1993),
- zatěžování odpadních vod při bělení buničiny (Weisbrod et al., 2012),
- nerecyklovatelný odpad z plen je až 1 tuna/dítě, nutnost skládkování (rozpad plen za 200- 400 let) nebo spalování (nasáklé pleny špatně hoří) (Colette, 1993),
- dítě si hůře a později zvyká na udržování čistoty, tzn. přebalovací věk je delší než u látkových plen,
- finančně náročnější než látkové,
- není zcela vyloučené zdravotní riziko - přehřívání pohlavních orgánů s tím spojené riziko neplodnosti v dospělém věku (Bequin, 2006; Partsch et al., 2000; Moller, 2002), nesprávný vývoj kyčlí, silné promáčení často způsobuje častý výskyt opruzenin (Baer et al., 2006; Phillipp, 1997),
- horší těsnost plen, obsah vytéká mimo plenkovou oblast.

Ekoplenny – výhody

- nejsou zbytečně parfémovány, naopak mohou navíc obsahovat přírodní výtažek z tea-tree,
- přebalování je stejně jednoduché jako u jednorázových plen,
- odpadá práce s praním a sušením,
- řada z nich je dobře a rychle rozložitelná.

Ekoplenny – nevýhody

- na výrobu pleny je třeba stále velké množství surovin, třebaže přírodnějších než u jednorázových plen,
- přebalovací věk je delší než u látkových plen.

Bezplenková komunikační metoda BKM – výhody

- je pohodlnější, přispívá k psychické pohodě miminka, je ekologická, zdravá, levná (přebalovací potřeby pro BKM se pořídí do 5000 Kč).

2 Cíle práce

Cílem této diplomové práce je analýza dotazníkového šetření, resp. průzkum trhu, na téma ekologických, ekonomických a zdravotních aspektů používání dětských plen v současnosti, a dále zjištění aktuální situace při používání dětských plen.

Toto dotazníkové šetření se zaměřuje na následující hlavní tematické okruhy, a to:

- názory respondentů na dopady různých druhů plen na životní prostředí, zdraví, finance,
- obecné postoje dotazovaných na dětské pleny z ekologického hlediska,
- motivaci, přístup, postoje a smýšlení rodičů k používání dětských plen vzhledem k různým socioekonomickým vlivům,
- jaké jsou aktuální preference v používání jednotlivých dostupných druhů plen v rámci České republiky, zejména v Plzni a Praze,
- jaká hlediska vedou rodiče malých dětí nejvíce k používání určitých typů plen a značek, ať už jsou hlavním motivem aspekty s hledem na ekologii, finance, zdraví dítěte a jiné, podle jakých kritérií se rodiče rozhodují při výběru plen.

Dalším přínosným cílem práce je praktické zjištění, zda stále existuje početně významnější skupina těch, kteří používají pro své děti v posledních dvou desetiletích tolik oblíbené jednorázové pleny, či zda se situace změnila a jakým způsobem.

Výsledky plynoucí z tohoto dotazníkového průzkumu jsou vítanými informacemi pro specializované e-shopy s dětskými plenami, pro kamenný obchod Brána dětem a také společnost ROSA – společnost pro ekologické informace a aktivity, o.p.s. Tato diplomová práce má za úkol vyvrátit či potvrdit to, zda se dnešní rodiče malých dětí při výběru a hledání variant opět stále častěji vrací k používání látkových plen. Dále potvrzení či vyvrácení, že jednorázové pleny, které se objevily v 80. letech 20. století, nejsou již mnohými upřednostňovány, jak tomu bylo ještě před pár lety a vrací se k tradici, byť inovovaným látkovým plenám, nebo aplikují bezplenkovou komunikační metodu.

3 Metodika

Dotazníkové šetření bylo provedeno v mateřských centrech v Plzni, Praze a okolí. Sběr dat byl uskutečněn písemným dotazováním lidí ochotných k průzkumu, kteří mají nebo měli v nedávné minulosti malé děti v plenkovém období, zejména maminek na mateřské dovolené, resp. rodičovské dovolené.

Vybráno bylo téma, které mě v době přípravy a zpracování DP zajímalo z důvodu mého vlastního působení na rodičovské dovolené se svým synem, používajícím v té době plenky a navštěvujícím mateřská centra v Plzni a Praze. Upřesnění tématu bylo projednáno s vedoucím diplomové práce, dále byl dohodnut další postup, předběžné podmínky řešení statistického zpracování získaných dat a dostupné zdroje pro práci včetně možnosti uplatnění v praxi.

Dotazníkové šetření bylo realizováno metodou osobních rozhovorů na základě strukturovaného dotazníku. Takto získané údaje byly následně statisticky tříděny dle vybraných kritérií. Data byla sbírána v období od 8-10/2013, jsou tedy aktuální k 12/2013. Vyplnění kompletního dotazníku respondentům průměrně trvalo 5 minut.

Dotazování bylo prováděno na výběrovém souboru respondentů, zejména reprezentujícím dospělou populaci České republiky v produktivním věku mající děti ve městech Praha, Plzeň a okolí, v mateřských centrech RC Paleček, MC Plzeňské panenky, Nová trojka, MC Veverka.

Dotazník byl vyplněn 432x, platných však bylo pouze 426 dotazníků. Velikost zkoumaného vzorku čítá 426 validních odpovědí po eliminaci 7 nevalidních odpovědí. Tyto dotazníky byly vyhodnoceny jako nevalidní z důvodu nedostatečných nebo nesmyslných údajů a evidentně neplatné odpovědi. Platná byla vždy první vyplnění z určité IP adresy počítače, pokud byl v rámci domácnosti dotazník vyplněn vícekrát.

Průzkum se konal od 30. 8. 2013 do 14. 10. 2013 a byl proveden osobním dotazováním mezi respondenty v mateřských a rodinných centrech (dále MC a RC) v Plzni a Praze. V Plzni v MC Plzeňské Panenky a v Praze v MC Veverka, Nová trojka, RC Paleček. Dále bylo využito elektronické rozesílání dotazníků emailem po známých s dětmi, současně byl propagován na Facebooku pomocí odkazu na dotazník uložený v elektronické podobě na dotazníkovém serveru Survio.com, kde bylo možno dotazník vyplnit online. Emailová pozvánka byla rozeslána k vyplnění dotazníku s odkazem na následující adresu: <http://www.survio.com/survey/d/R4C3M4A1A3J9F8S1N>. Při dotazníkovém šetření

byla oslovena vlastní cílová skupina respondentů/rodičů, zejména maminek navštěvujících mateřská centra a nebo stránky zabývajícími se dětskými potřebami a plenami, např.: <http://www.branakdetem.cz/>, mateřské školy MŠ Kotlaska v Praze 8, MŠ Sodoměřská v Praze 3.

Tato práce je charakteru experimentálního a je založena na informacích, které byly získány vlastní aktivitou, sběrem dat přímého dotazování v terénu nebo elektronickými prostředky emailem nebo online prostřednictvím dotazníkového serveru, a studiem odborné literatury tematicky zaměřené na dětské pleny.

Na počátku práce byly formulovány hypotézy, zda vzdělání, věk nebo příjem má vliv na rozhodnutí, jaký druh plen pro své dítě rodiče použijí. Dále hypotézy, zda existuje rozdíl ve vnímání jednotlivých dopadů na životní prostředí a zdraví dítěte respondenty při používání různých druhů plen. Zda je rozdíl ve vnímání výhodnosti jednotlivých hledisek respondenty při používání jednorázových nebo látkových plen.

Následně byly navrženy postupy k řešení stanovené hypotézy, interpretovány výsledky a konfrontovány s poznatky, které byly získány studiem odborné literatury.

Prvním krokem bylo získání dat, následovalo zpracování dat statistickými metodami a vyhodnocení výsledků. Základem je návrh a tvorba dotazníku pro průzkum trhu s dětskými plenami, prostřednictvím dotazníkového šetření sbírat odpovědi a zjištěná data dále vyhodnotit v přehledných tabulkách, grafech, viz kap 4.1. – Popisné vyhodnocení výsledků dotazníkového šetření, a pomocí vybraných matematicko-statistických metod, viz. kap. 4.2. – Ověření hypotéz, např. testy nezávislosti v kontingenčních tabulkách, zamítnout nebo potvrdit hypotézy. Při zpracování bylo použito tradičních statistických metod, jejichž popis lze nalézt v odborné literatuře, z níž bylo čerpáno, např. Anděl (2008); Haque (2003); Hebák et al. (1990); Hendl (2006); Meloun et. al. (2006).

Odhad podílu lidí s daným názorem v určité populaci

Průzkum veřejného mínění

Ptáme se, jaké % lidí ve společnosti má určitý názor; označme toto číslo jako p . Máme n respondentů, X z nich má daný názor. Intervalový odhad neznámého parametru p je dán vzorcem

$$\frac{X}{n} \pm u(\alpha/2) \sqrt{\frac{\frac{X}{n} \left(1 - \frac{X}{n}\right)}{n}},$$

kde α je koeficient spolehlivosti odhadu a $u(\alpha/2)$ je kritická hodnota normovaného normálního rozdělení. (Např. $u(\alpha/2) = 1,96$ volíme-li $\alpha = 0,05$, což odpovídá spolehlivosti 95%.) Vzhledem k tomu, že výraz

$$\frac{X}{n} \left(1 - \frac{X}{n}\right)$$

není nikdy větší než $\frac{1}{4}$, dostaneme pro $\alpha = 0,05$ přibližný intervalový odhad

$$\frac{X}{n} \pm \frac{1}{\sqrt{n}}.$$

(Jde o interval, který pokrývá hodnotu parametru p s pravděpodobností alespoň 95%.) Poznamenejme, že budeme-li se ptát, kolik respondentů je třeba vybrat, aby chyba, které se dopustíme při odhadu parametru p , byla s alespoň 95% pravděpodobností menší než 0,025 (tj. 2,5%), dostaneme pro číslo n omezení vyjádřené podmínkou $1/\sqrt{n} \leq 0,025$, což vede k nerovnosti $n \geq 1600$. To je běžně doporučovaný (minimální) počet respondentů při podobných průzkumech veřejného mínění. V mé studii jsem zpracovávala více než 400 dotazníků, proto chyby podobných odhadů nejsou se spolehlivostí 95% zatíženy větší chybou než $\sqrt{1/400} = 0,05$, tj. 5%. Z tohoto důvodu jsem si mohla dovolit v řadě případů při analýze mých dat odpustit výpočet intervalů spolehlivosti a věrohodné a spolehlivé názory vyvozovat i bez nich.

Další analýza vztahů mezi jevy za účelem ověření předem stanovených hypotéz je provedena v kapitole *Ověření hypotéz*.

Test homogenity multinomických rozdění.

V této práci je často použit chí kvadrát test jakožto test homogenity. Testovací statistikou je součet

$$\chi^2 = \sum \frac{(O - E)^2}{E}$$

kde

O je pozorovaná četnost

E je očekávaná četnost

(Anděl, 1998)

Budeme testovat hypotézu H_0 , že neexistuje vliv na používání různých typů plen (Otázka č.1) na věku/vzdělání/příjmu respondenta (Otázky č.18, 19, 20). Výpočtem lze zjistit, zda motivace pro výběr používání plen závisí na věku/vzdělání/příjmu respondenta.

U otázky č.10 lze testovat hypotézu, že neexistuje rozdíl mezi respondenty ve vnímání, resp. jakou váhu dávají různým dopadům různých druhů plen na životní prostředí.

U otázky č.12 lze testovat hypotézu, že neexistuje rozdíl mezi respondenty ve vnímání vlivu používání jednotlivých druhů plen (látkových, jednorázových, biodegradabilních) na zdraví dítěte.

U otázky č.13 lze testovat hypotézu, že neexistuje rozdíl mezi respondenty ve vnímání výhodnosti jednotlivých hledisek při používání jednotlivých druhů plen (látkových, jednorázových) na zdraví dítěte.

V kontingenčních tabulkách (viz kap. 4.2. Ověření hypotéz) jsou poté zaznamenány pozorované a očekávané četnosti. Výsledkem chí kvadrát testu je tzv. P - hodnota. Je-li $P > 0,05$, hypotéza H_0 se nezamítá, a tedy nebyla potvrzena, v případě, že $P < 0,05$, hypotéza H_0 se zamítá.

4 Výsledky práce

Cílem této práce je prezentace podstatných výsledků ve formě tabulek, grafů a jiných výstupů. Kvůli přehlednosti zde nejsou uváděny tabulky a grafy z dílčích analýz. Výsledky statistických testů jsou prezentovány dle zvyklostí (název použitého testu, velikost vzorku, hodnota testové statistiky).

Velmi zajímavé jsou v dotazníku vyplněné polouzavřené odpovědi, které naznačují, co vede rodiče malých dětí k vybraným druhům plen, jejich preference, zaujatost, nadšení, očekávání, aktuální smýšlení, alternativní pohledy a přístupy nebo naopak konzervativnost v používání dětských plen. Z tohoto důvodu ponechávám tyto doplněné polouzavřené otázky ve znění, v jakém byly psány pouze po drobných gramatických úpravách, viz. kap. 8.2 - Příloha č. 2: Tabulky četností.

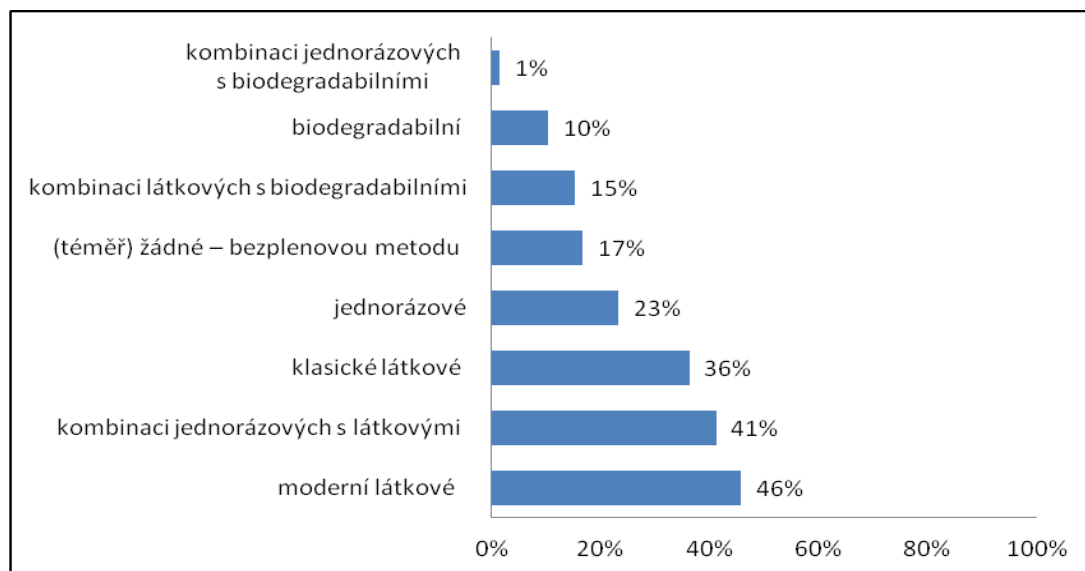
Předmětem statistické analýzy dat je soubor dat získaný formou dotazníkového šetření. Vyplněných dotazníků je celkem 432, ale jen s 425 lze provést statistickou analýzu dat, jelikož vyřazeno bylo 7 dotazníků s nevalidními odpověďmi. Otázek je celkem 21. Tabulky četností názorně ukazují, kolik respondentů odpovědělo na jednotlivé otázky, četnosti v tabulkách jsou uváděny relativní, v % odpovídající podílu, a absolutní v celých číslech, odpovídající počtu odpovědí.

4.1 Popisné vyhodnocení výsledků dotazníkového šetření

Níže uvedené grafy zobrazují relativní četnosti odpovědí jednotlivých kategorií.

Otázka č. 1: Jaké pleny jste používali/používáte pro Vaše dítě?

Výběr z možností, více možných. Zodpovězeno 425x, nezodpovězeno 0x.

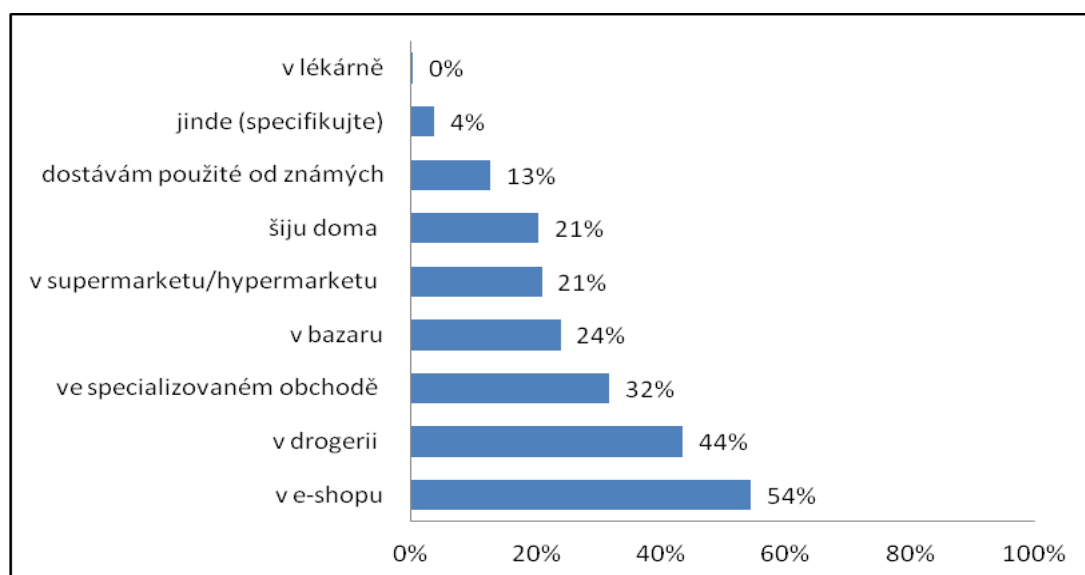

Obr.1 - Jaké pleny jste používali/používáte pro Vaše dítě?

Otázka č. 2: Kde nejčastěji nakupujete/pořizujete pleny?

Výběr z možností, více možných s textovou odpovědí.

Zodpovězeno 424x, nezodpovězeno 1x.

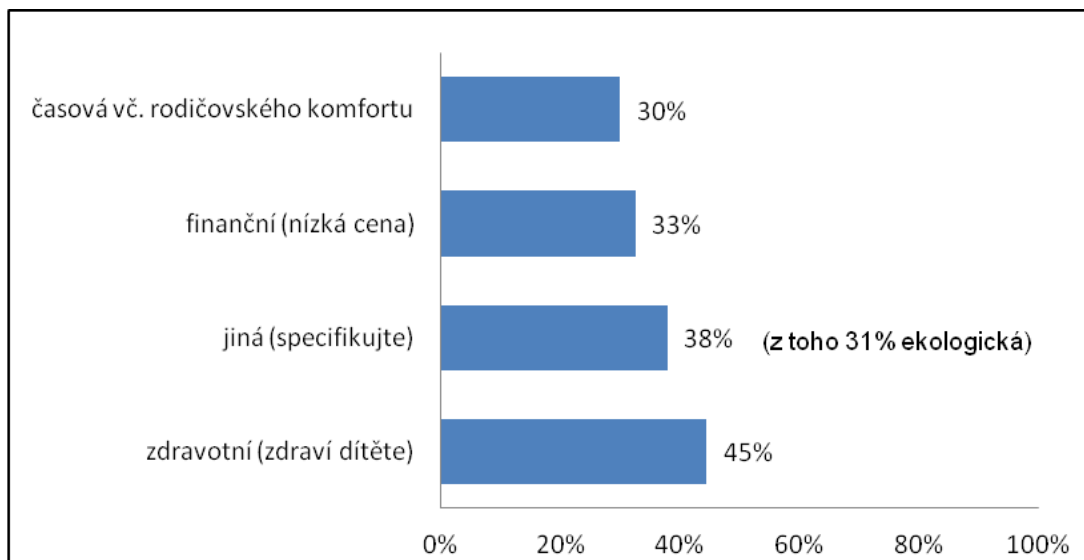

Obr.2 - Kde nejčastěji nakupujete/pořizujete pleny?

Otázka č. 3.1: Jaká hlediska Vás ovlivňují při výběru jednorázových plen?

Výběr z možností, více možných s textovou odpovědí.

Zodpovězeno 366x, nezodpovězeno 59x.

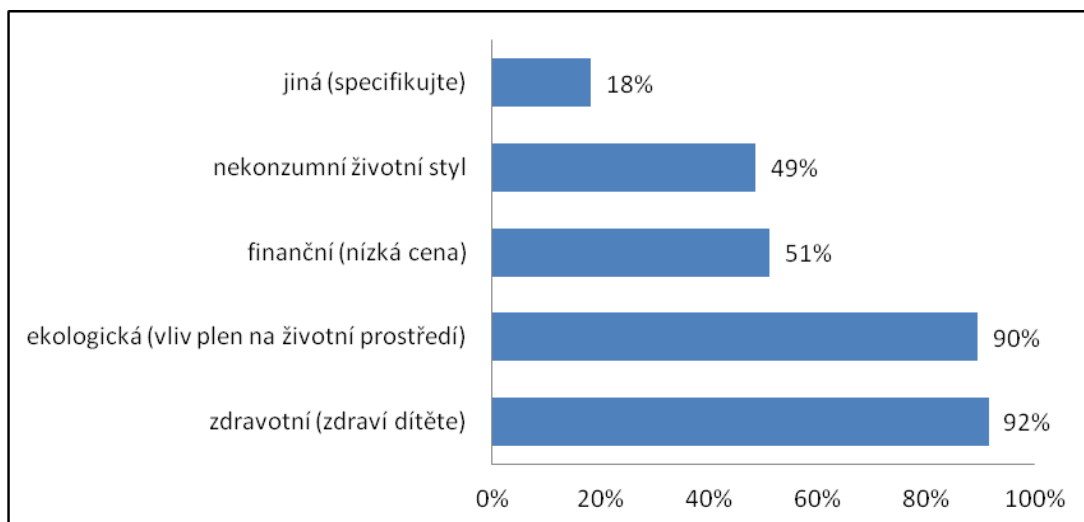

Obr.3 - Jaká hlediska Vás ovlivňují při výběru jednorázových plen?

Otázka č. 3.2: Jaká hlediska Vás ovlivňují při výběru látkových plen?

Výběr z možností, více možných s textovou odpovědí.

Zodpovězeno 412x, nezodpovězeno 13x.

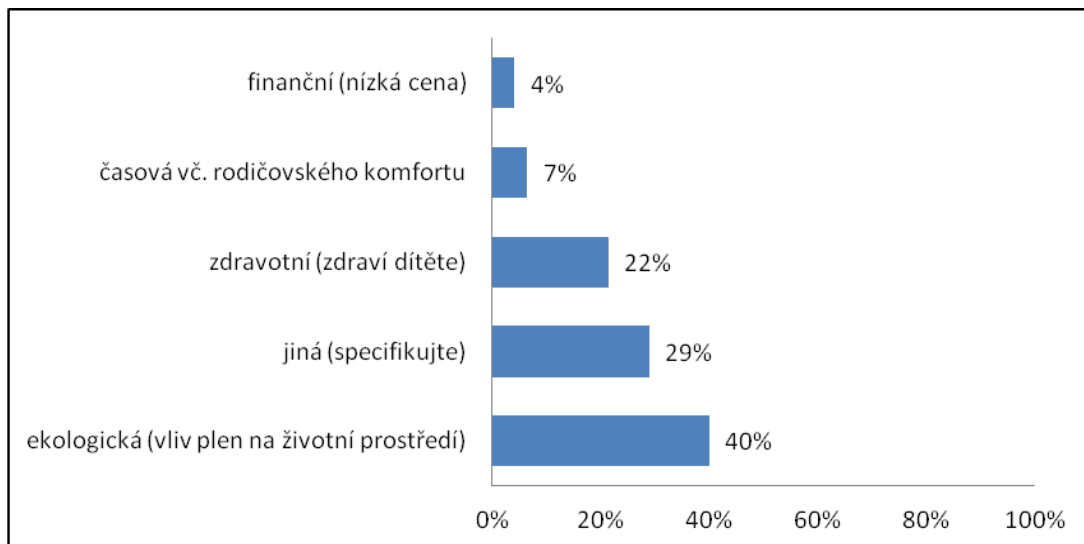

Obr.4 - Jaká hlediska Vás ovlivňují při výběru látkových plen?

Otázka č. 3.3: Jaká hlediska Vás ovlivňují při výběru biodegradabilních plen?

Výběr z možností, více možných s textovou odpovědí.

Zodpovězeno 274x, nezodpovězeno 151x.

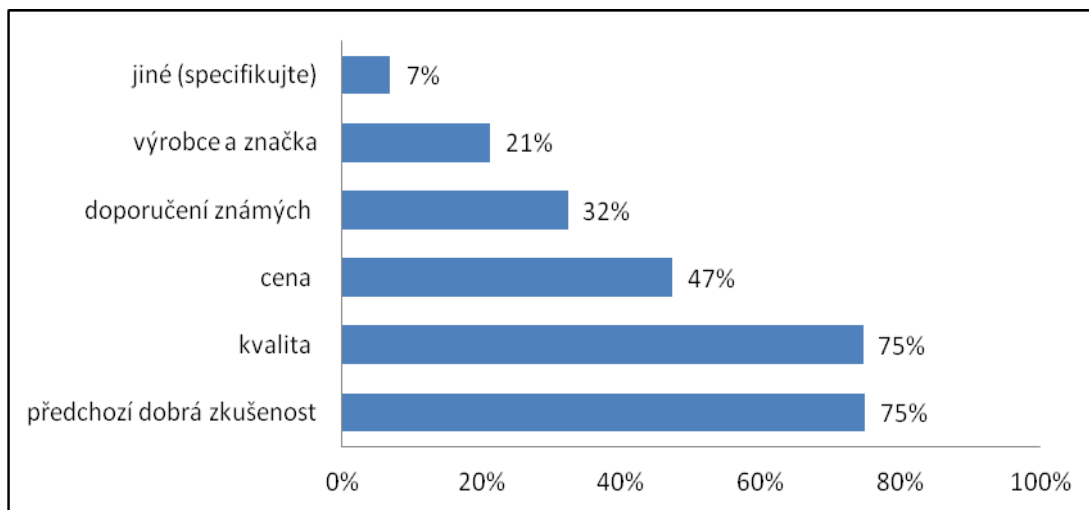

Obr.5 - Jaká hlediska Vás ovlivňují při výběru biodegradabilních plen?

Otázka č. 4: Co je pro Vás rozhodující při nakupování/pořizování plen?

Výběr z možností, více možných s textovou odpovědí.

Zodpovězeno 421x, nezodpovězeno 4x.

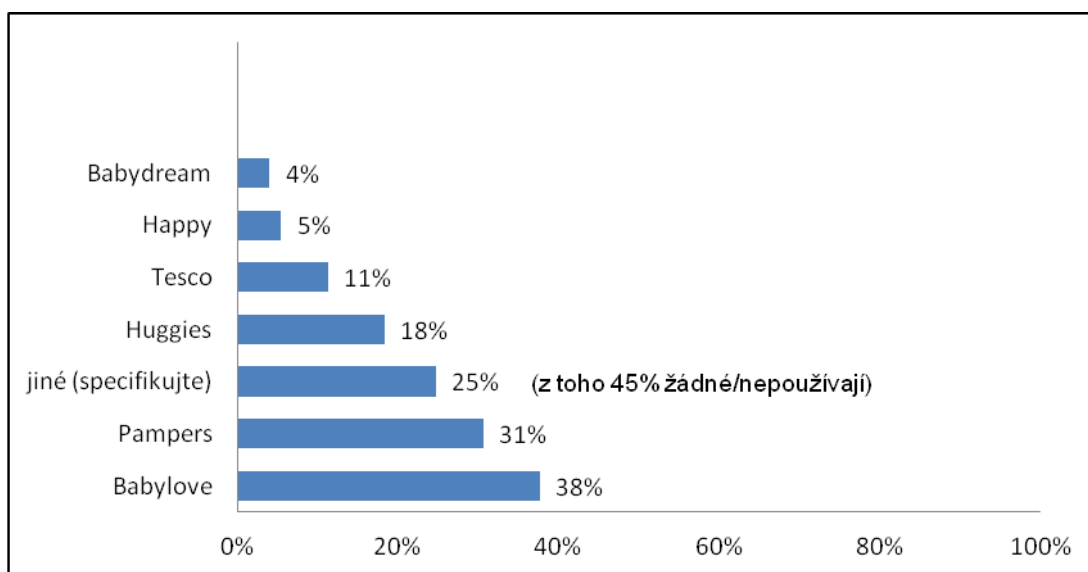

Obr.6 - Co je pro Vás rozhodující při nakupování/pořizování plen?

Otázka č. 5: Jaké značky jednorázových plen používáte?

Výběr z možností, více možných s textovou odpovědí.

Zodpovězeno 360x, nezodpovězeno 65x.

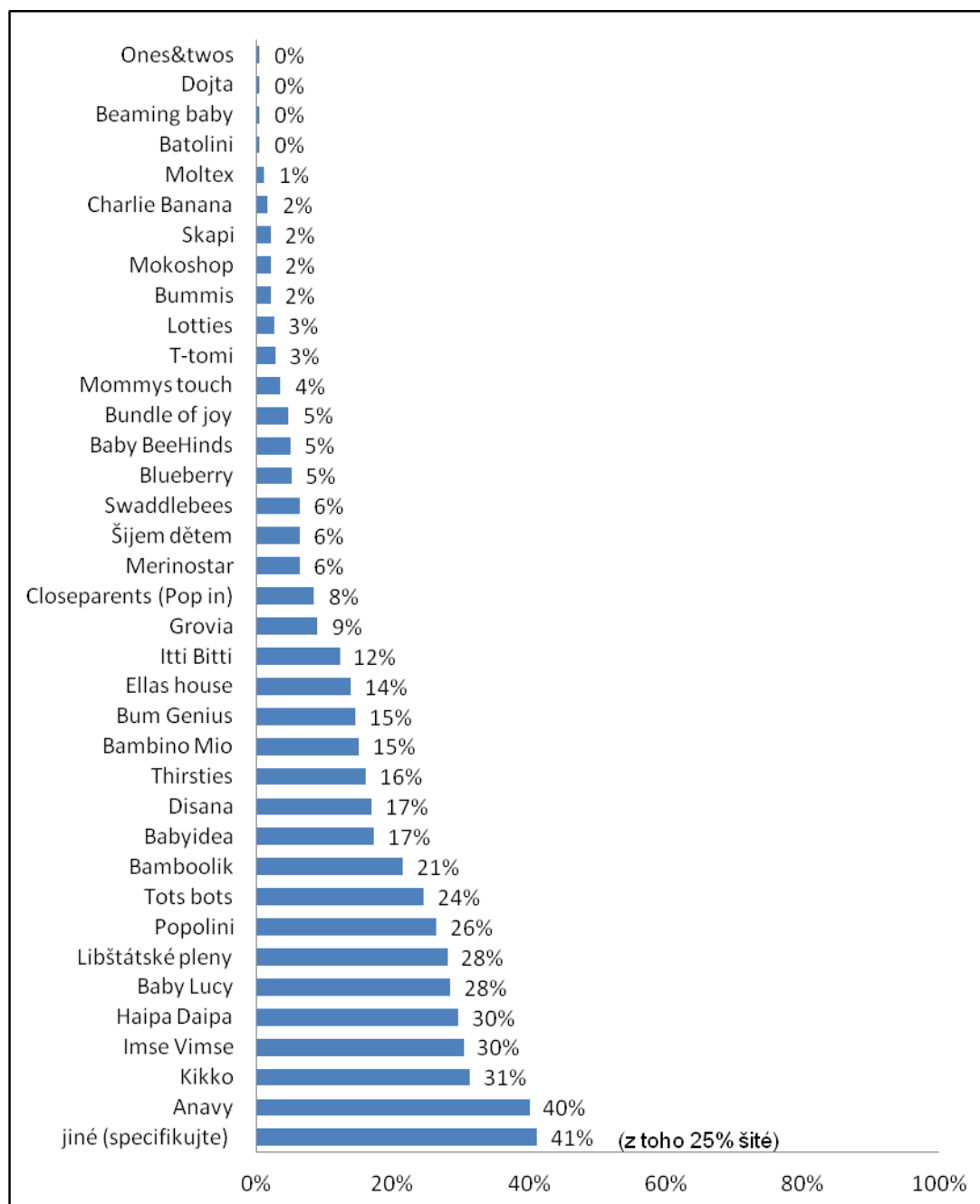
Obr.7 - Jaké značky jednorázových plen používáte?

Pozn.: kategorie „Fixies“ a „Bella Baby“ jsou zahrnuty v kategorii „jiné (specifikujte)“.

Otázka č. 6: Jaké značky látkových plen používáte?

Výběr z možností, více možných s textovou odpovědí.

Zodpovězeno 401x, nezodpovězeno 24x.

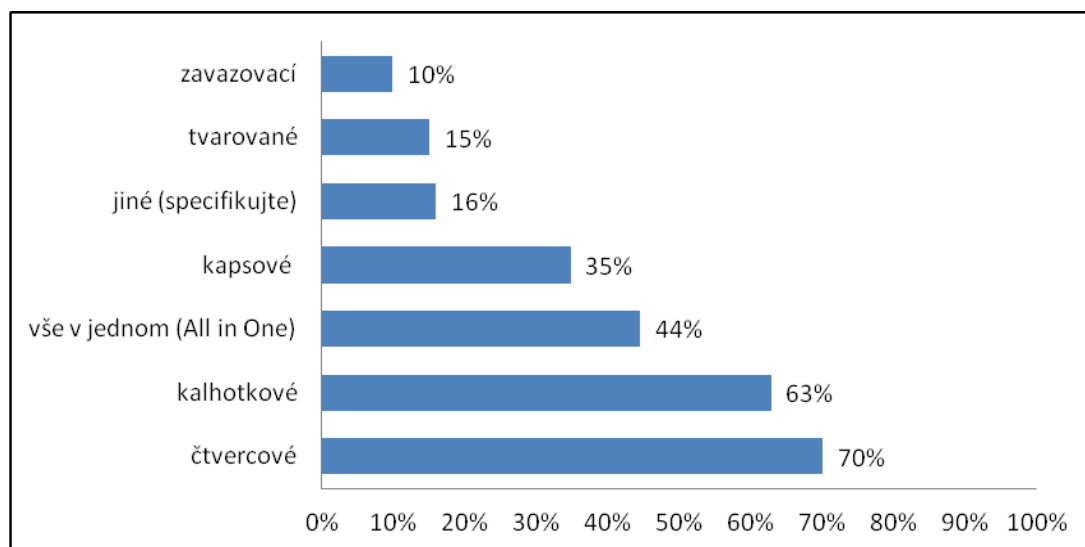
Obr.8 - Jaké značky látkových plen používáte?

Pozn.: Kategorie „jiné (specifikujte)“ obsahuje velmi široké spektrum jednotlivě nijak nedominujících odpovědí.

Otázka č. 7: Jaké typy látkových plen používáte?

Výběr z možností, více možných s textovou odpovědí.

Zodpovězeno 404x, nezodpovězeno 21x.

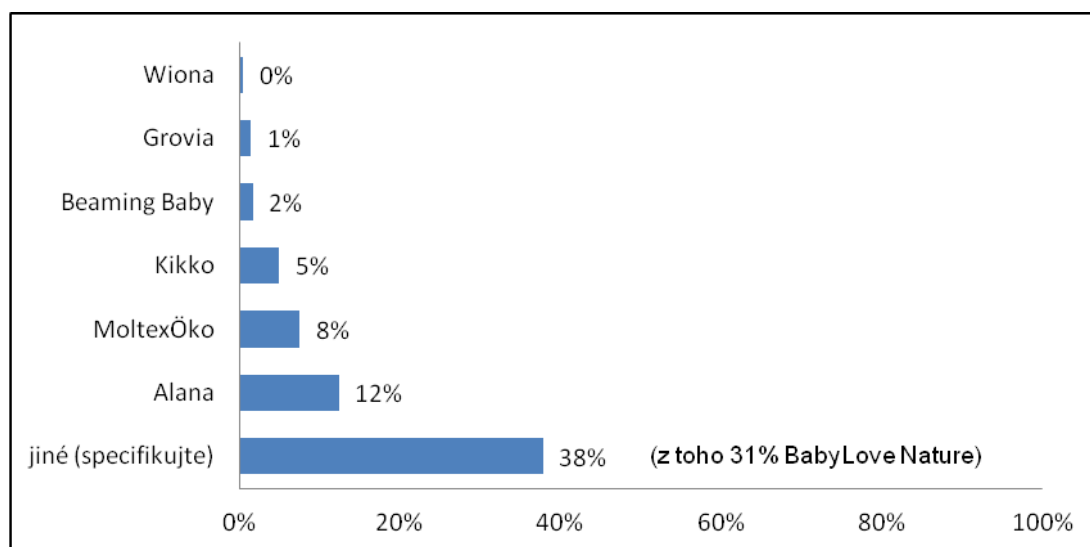

Obr.9 - Jaké typy látkových plen používáte?

Otázka č. 8: Jaké značky biodegradabilních plen používáte?

Výběr z možností, více možných s textovou odpovědí.

Zodpovězeno 244x, nezodpovězeno 181x.

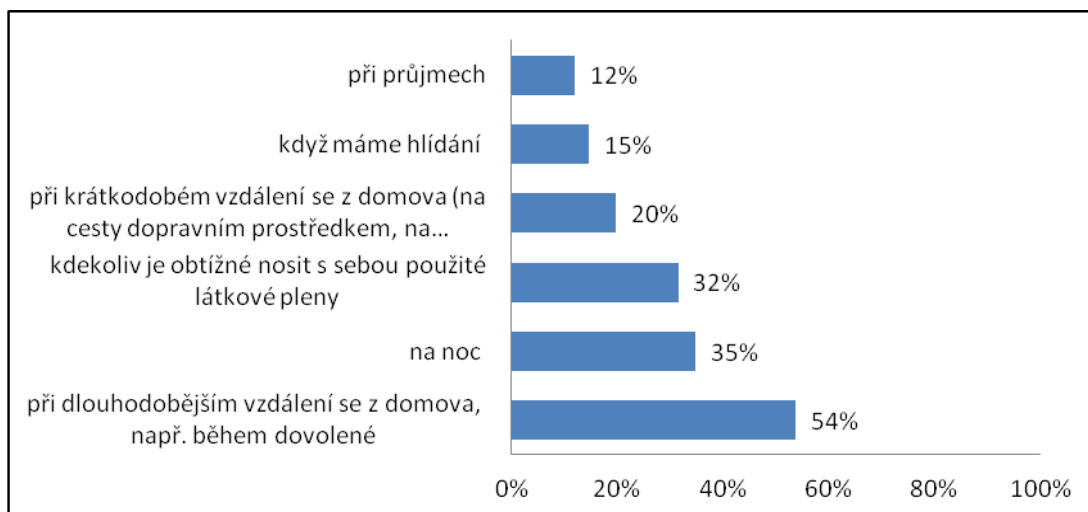

Obr.10 - Jaké značky biodegradabilních plen používáte?

Otázka č. 9: Používáte-li jednorázové pleny pouze občas, v jakých případech?

Výběr z možností, více možných.

Zodpovězeno 324x, nezodpovězeno 101x.

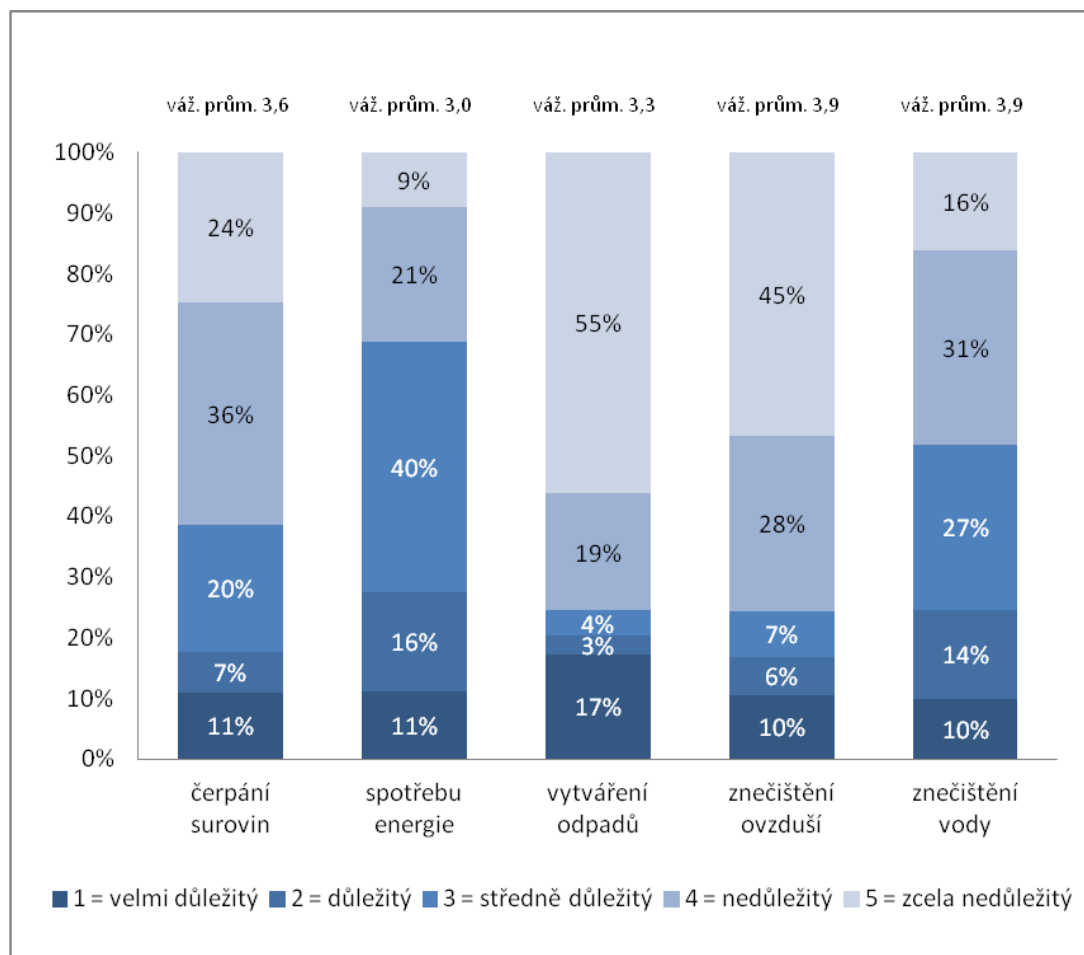

Obr.11 - Používáte-li jednorázové pleny pouze občas, v jakých případech?

Otázka č. 10: Jak závažné jsou - podle Vás - dopady používání látkových plen na životní prostředí?

Označte na stupnici 1 velmi důležitý ... 5 zcela nedůležitý.

Matice výběru z možností. Zodpovězeno 417x, nezodpovězeno 8x.

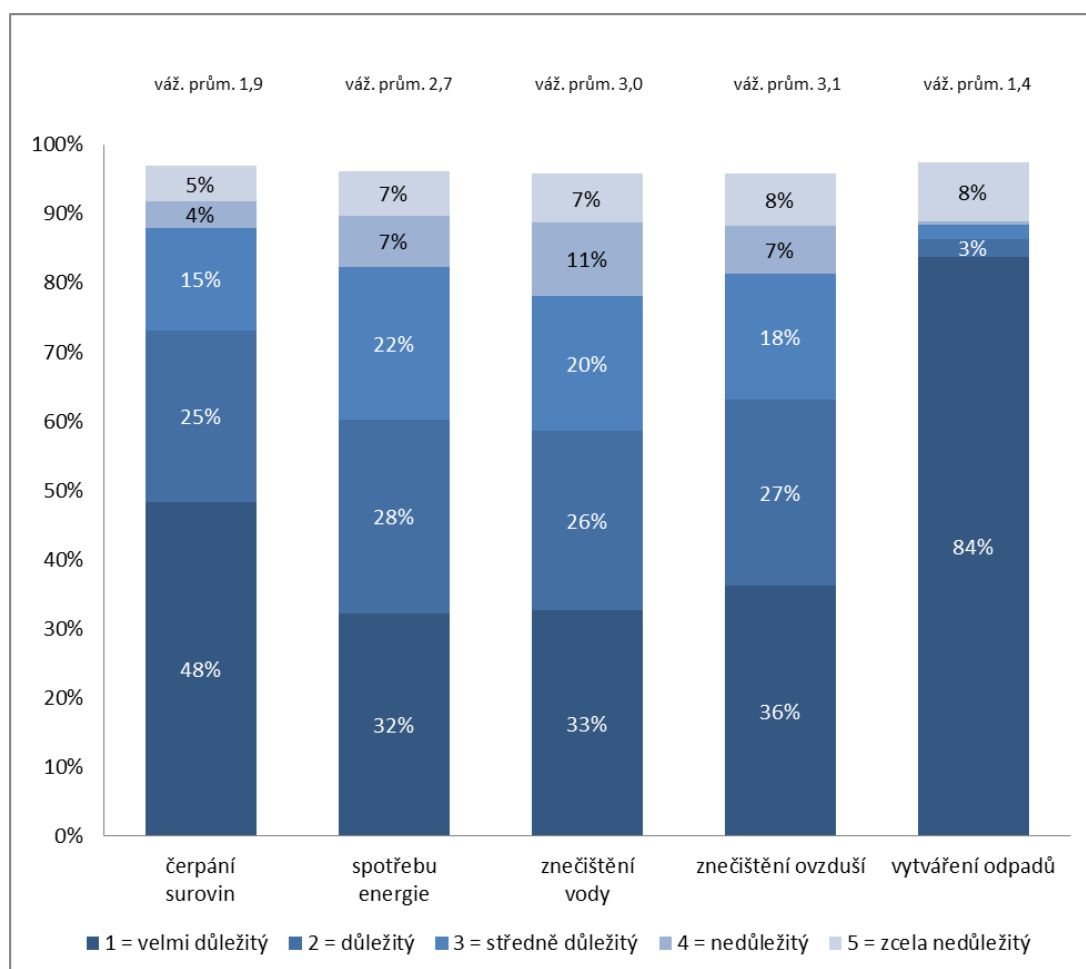

Obr.12 - Jak závažné jsou - podle Vás - dopady používání látkových plen na životní prostředí?

Otázka č. 10: Jak závažné jsou - podle Vás - dopady používání jednorázových plen na životní prostředí?

Označte na stupnici 1 velmi důležitý ... 5 zcela nedůležitý.

Matice výběru z možností. Zodpovězeno 415x, nezodpovězeno 10x.

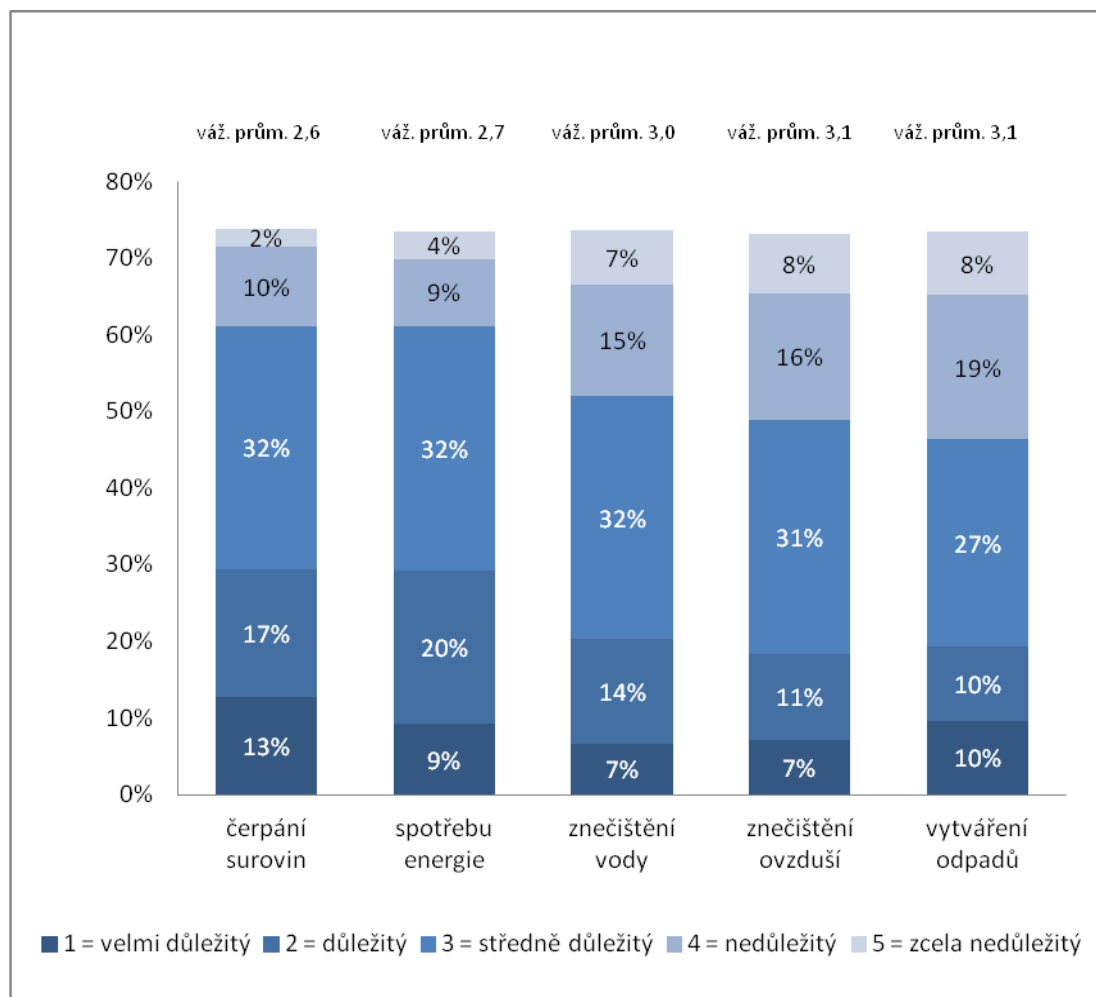

Obr.13 - Jak závažné jsou - podle Vás - dopady používání jednorázových plen na životní prostředí?

Otázka č. 10: Jak závažné jsou - podle Vás - dopady používání biodegradabilních plen na životní prostředí?

Označte na stupnici 1 velmi důležitý ... 5 zcela nedůležitý.

Matice výběru z možností. Zodpovězeno 315x, nezodpovězeno 110x.

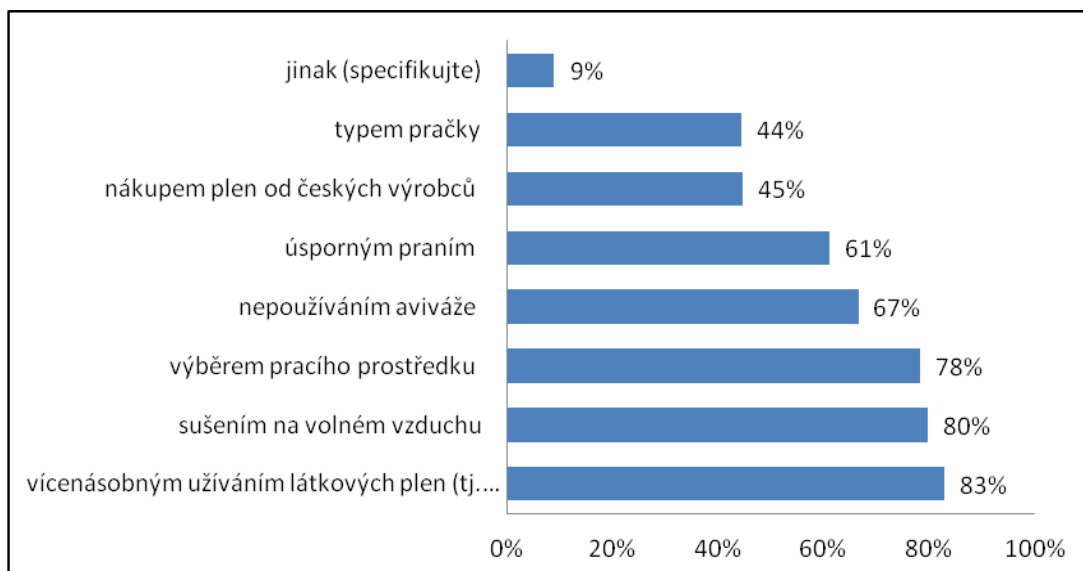

Obr.14 - Jak závažné jsou - podle Vás - dopady používání biodegradabilních plen na životní prostředí?

Otázka č. 11: Negativní dopady na životní prostředí způsobené používáním pratelných dětských plen lze - podle Vás - snížit:

Výběr z možností, více možných s textovou odpovědí.

Zodpovězeno 416x, nezodpovězeno 9x.

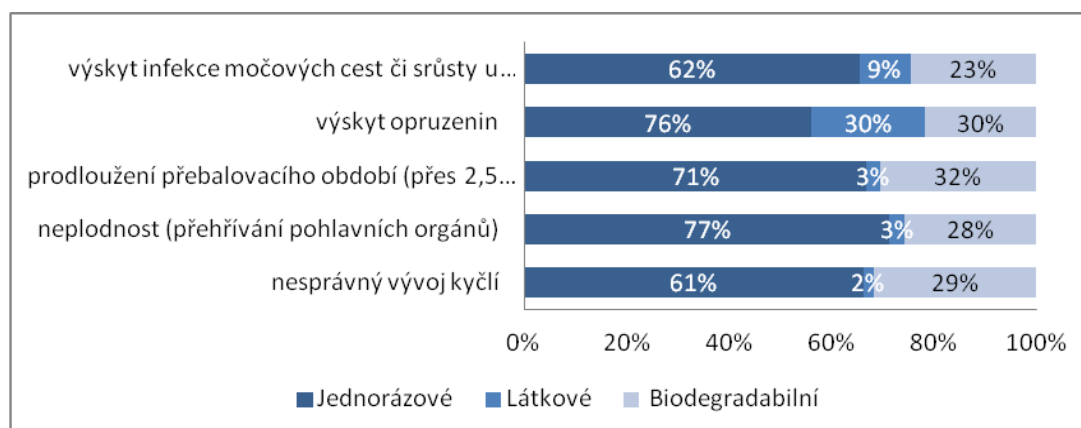

Obr.15 - Negativní dopady na životní prostředí způsobené používáním pratelných dětských plen lze - podle Vás - snížit:

Otázka č. 12: Mohou mít - podle Vás - následující typy plen vliv na:

Matice, více možných odpovědí.

Zodpovězeno 425x, nezodpovězeno 0x.

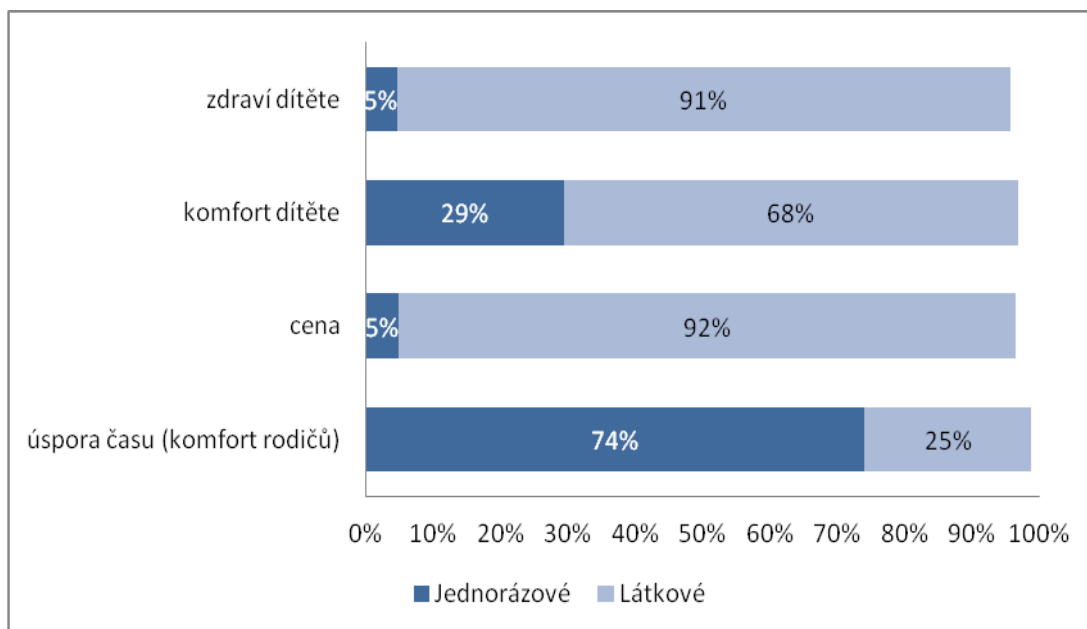

Obr.16 - Mohou mít - podle Vás - následující typy plen vliv na:

Otázka č. 13: Domníváte se, že z následujících hledisek jsou výhodnější pleny látkové nebo jednorázové?

Matice, více možných odpovědí.

Zodpovězeno 425x, nezodpovězeno 0x.

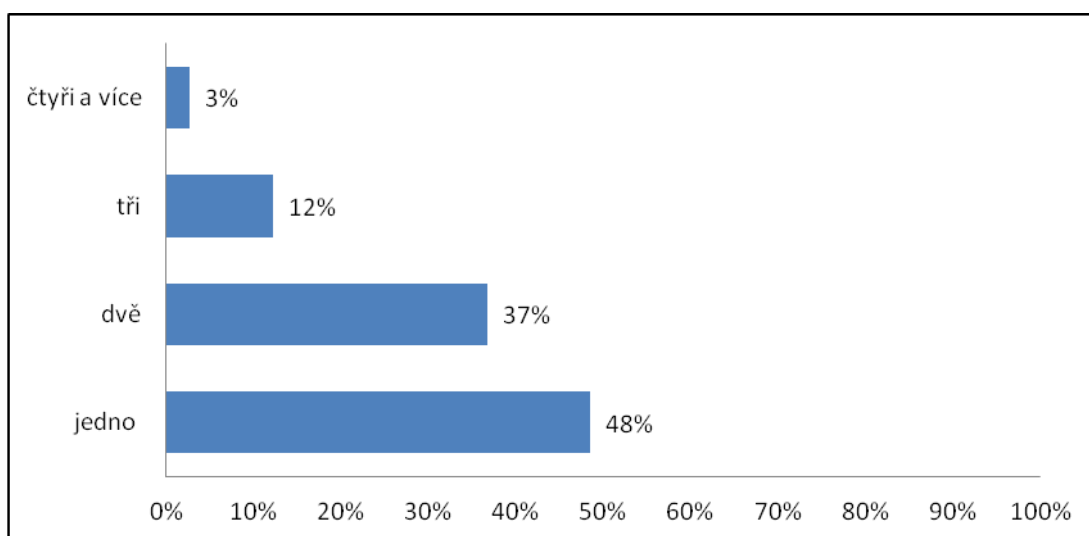

Obr.17 - Domníváte se, že z následujících hledisek jsou výhodnější pleny látkové nebo jednorázové?

Otázka č. 14: Kolik máte dětí?

Výběr z možností.

Zodpovězeno 425x, nezodpovězeno 0x.

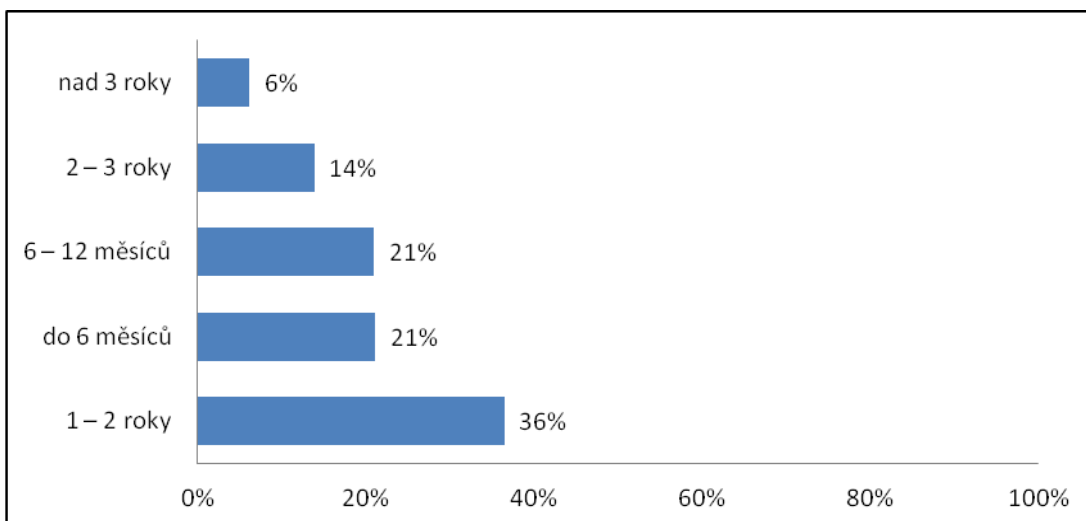

Obr.18 - Kolik máte dětí?

Otázka č. 15: Jak staré jsou Vaše děti, které v současné době používají pleny?

Výběr z možností, více možných.

Zodpovězeno 378x, nezodpovězeno 47x.

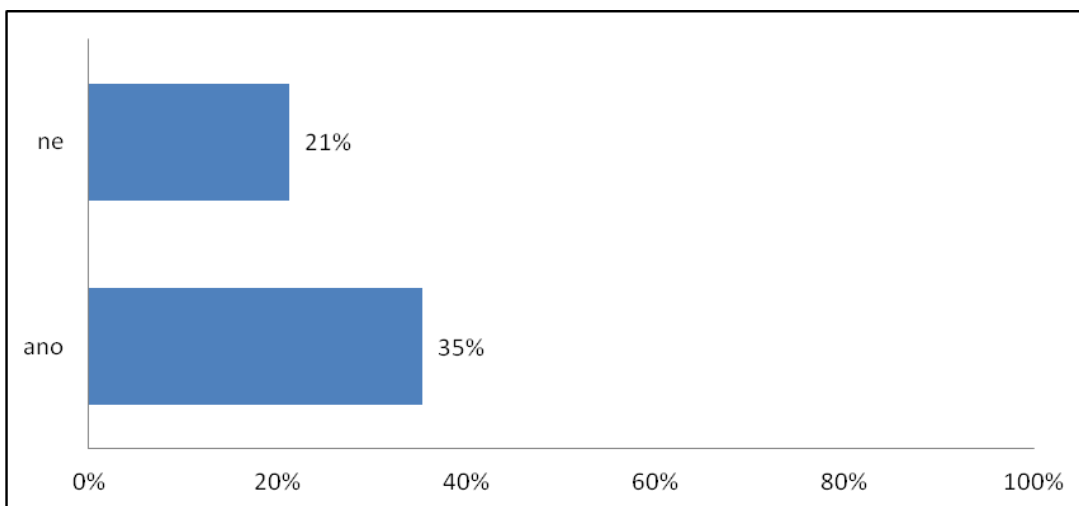

Obr.19 - Jak staré jsou Vaše děti, které v současné době používají pleny?

Otázka č. 16: Máte-li více dětí, používali jste vždy stejný typ plen?

Výběr z možností.

Zodpovězeno 240x, nezodpovězeno 185x.

Obr.20 - Máte-li více dětí, používali jste vždy stejný typ plen?

Otázka č. 17: Jakého jste pohlaví?

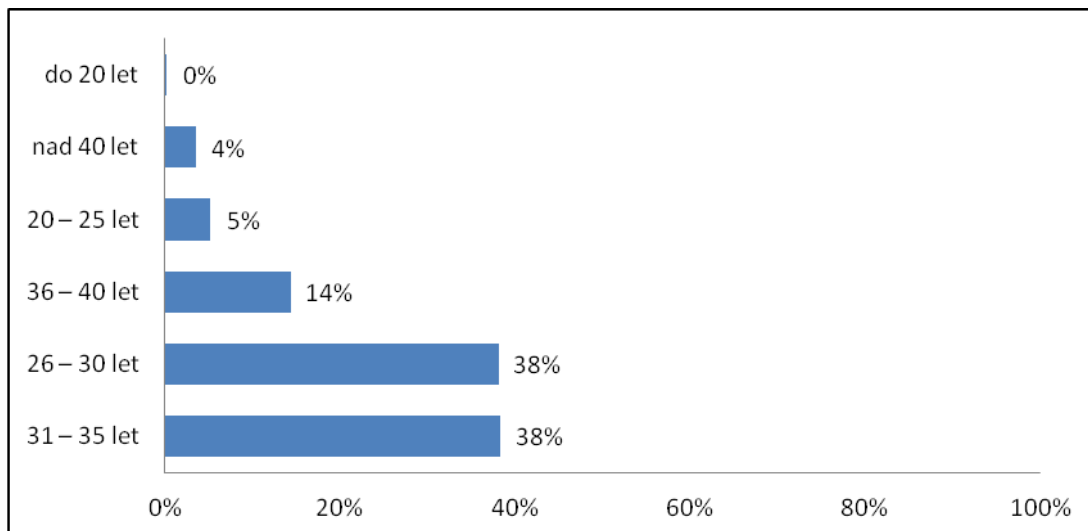
Výběr z možností. Zodpovězeno 417x, nezodpovězeno 8x.

Celkem odpovědělo 414 žen a 3 muži.

Otázka č. 18: Jaký je Váš věk?

Výběr z možností.

Zodpovězeno 424x, nezodpovězeno 1x.

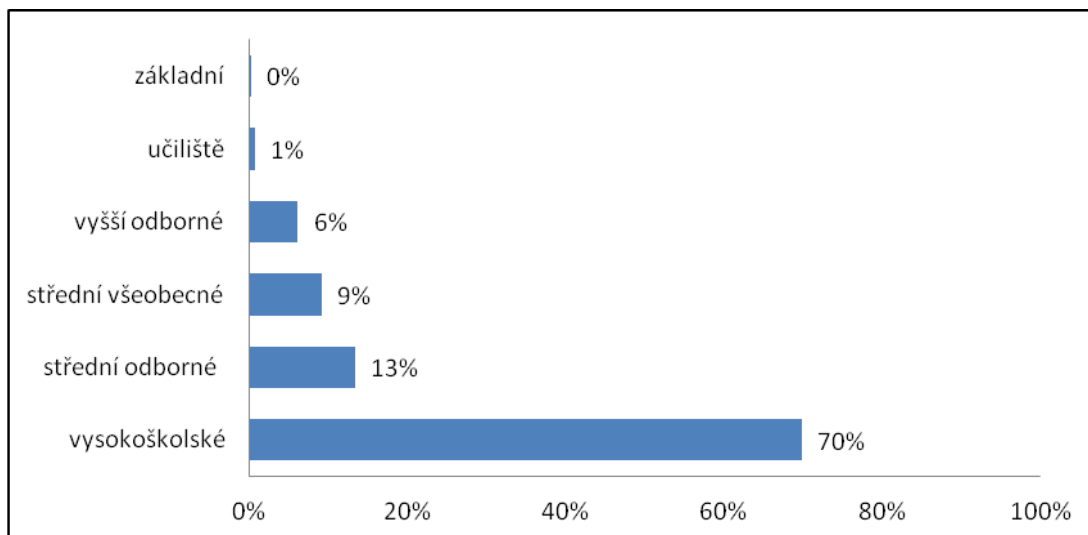

Obr.21 - Jaký je Váš věk?

Otázka č. 19: Jaké je Vaše nejvyšší dokončené vzdělání?

Výběr z možností.

Zodpovězeno 423x, nezodpovězeno 2x.

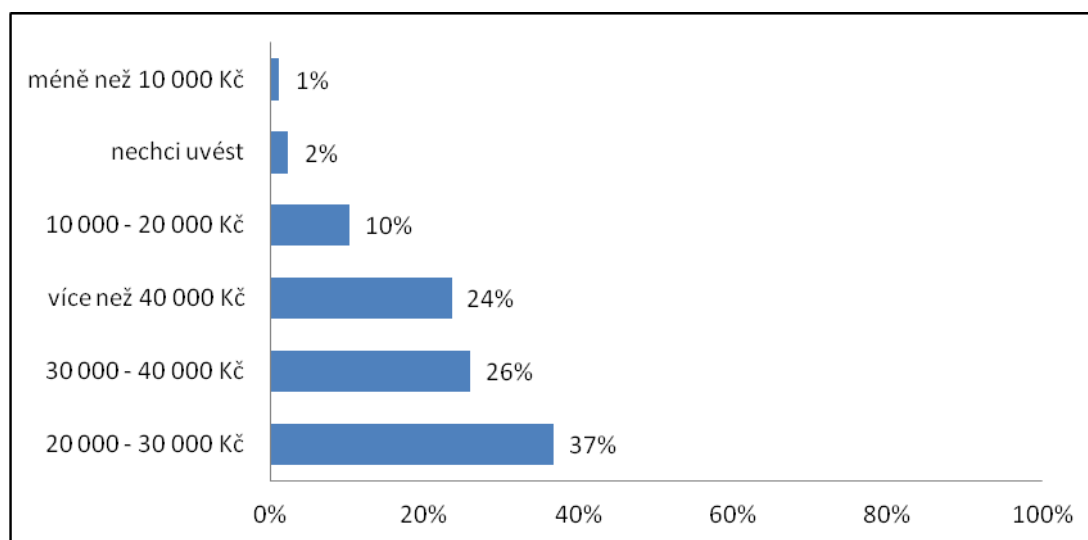

Obr.22 - Jaké je Vaše nejvyšší dokončené vzdělání?

Otázka č. 20: Jaký je čistý měsíční příjem Vaší rodiny?

Výběr z možností, více možných s textovou odpovědí.

Zodpovězeno 425x, nezodpovězeno 0x.

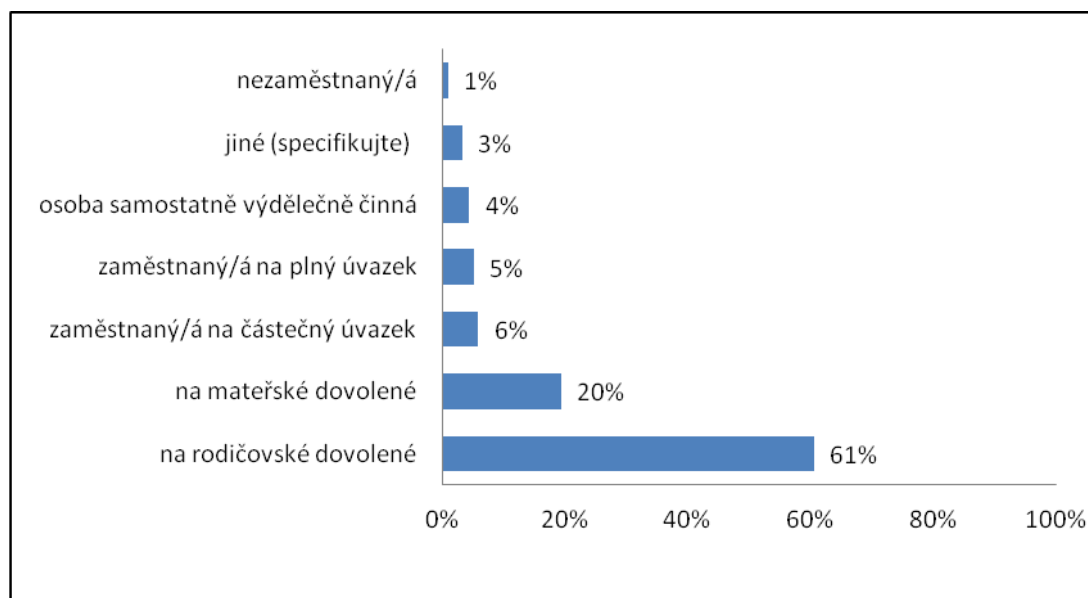

Obr.23 - Jaký je čistý měsíční příjem Vaší rodiny?

Otázka č. 21: V současnosti jste:

Výběr z možností s textovou odpovědí.

Zodpovězeno 425x, nezodpovězeno 0x.

Obr.24 - V současnosti jste:

4.2 Ověření hypotéz

V následujících kontingenčních tabulkách jsou zaznamenány pozorované a očekávané četnosti pomocí kontingenčních tabulek. Důležité je aby, všechny očekávané četnosti byly větší nebo rovny pěti. Proto byly sloučeny některé kategorie do jedné a označeny (*) a (**).

Hypotéza: Je používání jednorázových plen ovlivněno věkem respondenta?

Tab.1 - Tabulka pro hodnocení závislosti používání jednorázových plen na věku respondenta

Otázka č.1 - jednorázové pleny vs. otázka č. 18 – věk					
Pozorované četnosti	do 25 let (*)	26 - 30 let	31 - 35 let	36 a více (**)	Celkem
Nepoužívám	19	125	124	56	324
Používám	3	37	39	20	99
Celkem	22	162	163	76	423

Očekávané četnosti	do 25 let (*)	26 - 30 let	31 - 35 let	36 a více (**)
Nepoužívám	16,85	124,09	124,85	58,21
Používám	5,15	37,91	38,15	17,79

<i>P</i> – hodnota	0,75
--------------------	------

(*) Kategorie „do 20 let“ sloučena s kategorií „20 - 25 let“

(**) Kategorie „nad 40 let“ sloučena s kategorií „36 - 40 let“

Závěr: $P > 0,05$, hypotéza H_0 se nezamítá, a tedy nebyla prokázána závislost používání jednorázových plen na věku respondenta.

Hypotéza: Je používání jednorázových plen ovlivněno vzděláním respondenta?

Tab.2 - Tabulka pro hodnocení závislosti používání jednorázových plen na vzdělání respondenta

Otázka č.1 - jednorázové pleny vs. otázka č. 19 - nejvyšší dosažené vzdělání					
Pozorované četnosti	střední odborné (*)	střední všeobecné	vysokoškolské	vyšší odborné	Celkem
Nepoužívám	45	28	227	24	324
Používám	15	11	70	2	98
Celkem	60	39	297	26	422

Očekávané četnosti	střední odborné (*)	střední všeobecné	vysokoškolské	vyšší odborné
Nepoužívám	46,07	29,94	228,03	19,96
Používám	13,93	9,06	68,97	6,04

<i>P</i> – hodnota	0,36
--------------------	------

(*) Kategorie „základní“ a „učiliště“ sloučena s kategorií „střední odborné“

Závěr: $P > 0,05$, hypotéza H_0 se nezamítá, a tedy nebyla prokázána závislost používání jednorázových plen na vzdělání respondenta.

Hypotéza: Je používání jednorázových plen ovlivněno příjmem respondenta?

Tab.3 - Tabulka pro hodnocení závislosti používání jednorázových plen na příjmu respondenta

Otázka č.1 - jednorázové pleny vs. otázka č. 20 - čistý měsíční příjem Vaší rodiny					
Pozorované četnosti	méně než 20 000 Kč (*)	20 000 - 30 000 Kč	30 000 - 40 000 Kč	více než 40 000 Kč	Celkem
Nepoužívám	40	127	80	70	317
Používám	9	29	29	29	96
Celkem	49	156	109	99	413

Očekávané četnosti	méně než 20 000 Kč (*)	20 000 - 30 000 Kč	30 000 - 40 000 Kč	více než 40 000 Kč
Nepoužívám	37,61	119,74	83,66	75,99
Používám	11,39	36,26	25,34	23,01

<i>P</i> – hodnota	0,26
--------------------	------

(*) Kategorie „méně než 10 000“ a „10 000 - 20 000“ sloučena s kategorií „méně než 20 000“

Závěr: $P > 0,05$, hypotéza H_0 se nezamítá, a tedy nebyla prokázána závislost používání jednorázových plen na příjmu respondenta.

Hypotéza: Je používání klasických látkových plen ovlivněno věkem respondenta?

Tab.4 - Tabulka pro hodnocení závislosti používání klasických látkových plen na věku respondenta

Otázka č.1 - klasické látkové vs. otázka č. 18 – věk					
Pozorované četnosti	do 25 let (*)	26 - 30 let	31 - 35 let	36 a více (**)	Celkem
Nepoužívám	11	57	60	25	153
Používám	11	105	103	51	270
Celkem	22	162	163	76	423

Očekávané četnosti	do 25 let (*)	26 - 30 let	31 - 35 let	36 a více (**)
Nepoužívám	7,96	58,60	58,96	27,49
Používám	14,04	103,40	104,04	48,51

<i>P</i> – hodnota	0,84
--------------------	------

(*) Kategorie „do 20 let“ sloučena s kategorií „20 - 25 let“

(**) Kategorie „nad 40 let“ sloučena s kategorií „36 - 40 let“

Závěr: $P > 0,05$, hypotéza H_0 se nezamítá, a tedy nebyla prokázána závislost používání klasických látkových plen na věku respondenta.

Hypotéza: Je používání klasických látkových plen ovlivněno vzděláním respondenta?

Tab.5 - Tabulka pro hodnocení závislosti používání klasických látkových plen na vzdělání respondenta

Otázka č.1 - klasické látkové vs. otázka č. 19 - nejvyšší dosažené vzdělání					
Pozorované četnosti	střední odborné (*)	střední všeobecné	vysokoškolské	vyšší odborné	Celkem
Nepoužívám	23	18	101	10	152
Používám	37	21	196	16	270
Celkem	60	39	297	26	422

Očekávané četnosti	střední odborné	střední všeobecné	vysokoškolské	vyšší odborné
Nepoužívám	21,61	14,05	106,98	9,36
Používám	38,39	24,95	190,02	16,64

<i>P</i> – hodnota	0,83
--------------------	------

(*) Kategorie „základní“ a „učiliště“ sloučena s kategorií „střední odborné“

Závěr: $P > 0,05$, hypotéza H_0 se nezamítá, a tedy nebyla prokázána závislost používání klasických látkových plen na vzdělání respondenta.

Hypotéza: Je používání klasických látkových plen ovlivněno příjmem respondenta?

Tab.6 - Tabulka pro hodnocení závislosti používání klasických látkových plen na příjmu respondenta

Otázka č.1 - klasické látkové vs. otázka č. 20 - čistý měsíční příjem Vaší rodiny					
Pozorované četnosti	méně než 20 000 Kč (*)	20 000 - 30 000 Kč	30 000 - 40 000 Kč	více než 40 000 Kč	Celkem
Nepoužívám	30	93	72	68	263
Používám	19	63	37	31	150
Celkem	49	156	109	99	413

Očekávané četnosti	méně než 20 000 Kč (*)	20 000 - 30 000 Kč	30 000 - 40 000 Kč	více než 40 000 Kč
Nepoužívám	31,20	99,34	69,41	63,04
Používám	17,80	56,66	39,59	35,96

<i>P</i> - hodnota	0,65
--------------------	------

(*) Kategorie „méně než 10 000“ a „10 000 - 20 000“ sloučena s kategorií „méně než 20 000“

Závěr: $P > 0,05$, hypotéza H_0 se nezamítá, a tedy nebyla prokázána závislost používání klasických látkových plen na příjmu respondenta.

Hypotéza: Je používání moderních látkových plen ovlivněno věkem respondenta?

Tab.7 - Tabulka pro hodnocení závislosti používání moderních látkových plen na věku respondenta

Otázka č.1 - moderní látkové vs. otázka č. 18 – věk					
Pozorované četnosti	do 25 let (*)	26 - 30 let	31 - 35 let	36 a více (**)	Celkem
Nepoužívám	7	92	85	46	230
Používám	15	70	78	30	193
Celkem	22	162	163	76	423

Očekávané četnosti	do 25 let (*)	26 - 30 let	31 - 35 let	36 a více (**)
Nepoužívám	11,96	88,09	88,63	41,32
Používám	10,04	73,91	74,37	34,68

<i>P</i> - hodnota	0,32
--------------------	------

(*) Kategorie „do 20 let“ sloučena s kategorií „20 - 25 let“

(**) Kategorie „nad 40 let“ sloučena s kategorií „36 - 40 let“

Závěr: $P > 0,05$, hypotéza H_0 se nezamítá, a tedy nebyla prokázána závislost používání moderních látkových plen na věku respondenta.

Hypotéza: Je používání moderních látkových plen ovlivněno vzděláním respondenta?

Tab.8 - Tabulka pro hodnocení závislosti používání moderních látkových plen na vzdělání respondenta

Otázka č.1 - moderní látkové vs. otázka č. 19 - nejvyšší dosažené vzdělání					
Pozorované četnosti	střední odborné (*)	střední všeobecné	vysokoškolské	vyšší odborné	Celkem
Nepoužívám	32	19	165	14	230
Používám	28	20	132	12	192
Celkem	60	39	297	26	422

Očekávané četnosti	střední odborné	střední všeobecné	vysokoškolské	vyšší odborné
Nepoužívám	32,70	21,26	161,87	14,17
Používám	27,30	17,74	135,13	11,83

<i>P</i> - hodnota	0,94
--------------------	------

(*) Kategorie „základní“ a „učiliště“ sloučena s kategorií „střední odborné“

Závěr: $P > 0,05$, hypotéza H_0 se nezamítá, a tedy nebyla prokázána závislost používání moderních látkových plen na vzdělání respondenta.

Hypotéza: Je používání moderních látkových plen ovlivněno příjmem respondenta?

Tab.9 - Tabulka pro hodnocení závislosti používání moderních látkových plen na příjmu respondenta

Otázka č.1 - moderní látkové vs. otázka č. 20 - čistý měsíční příjem Vaší rodiny					
Pozorované četnosti	méně než 20 000 Kč (*)	20 000 - 30 000 Kč	30 000 - 40 000 Kč	více než 40 000 Kč	Celkem
Nepoužívám	29	85	68	52	234
Používám	20	71	41	47	179
Celkem	49	156	109	99	413

Očekávané četnosti	méně než 20 000 Kč (*)	20 000 - 30 000 Kč	30 000 - 40 000 Kč	více než 40 000 Kč
Nepoužívám	27,76	88,39	61,76	56,09
Používám	21,24	67,61	47,24	42,91

<i>P</i> - hodnota	0,69
--------------------	------

(*) Kategorie „méně než 10 000“ a „10 000 - 20 000“ sloučena s kategorií „méně než 20 000“

Závěr: $P > 0,05$, hypotéza H_0 se nezamítá, a tedy nebyla prokázána závislost používání moderních látkových plen na příjmu respondenta.

Hypotéza: Je používání kombinace jednorázových s látkovými plenami ovlivněno věkem respondenta?

Tab.10 - Tabulka pro hodnocení závislosti používání kombinace jednorázových s látkovými plenami na věku respondenta

Otázka č.1 - kombinaci jednorázových s látkovými vs. otázka č. 18 - věk					
Pozorované četnosti	do 25 let (*)	26 - 30 let	31 - 35 let	36 a více (**)	Celkem
Nepoužívám	16	87	97	48	248
Používám	6	75	66	28	175
Celkem	22	162	163	76	423

Očekávané četnosti	do 25 let (*)	26 - 30 let	31 - 35 let	36 a více (**)
Nepoužívám	12,90	94,98	95,57	44,56
Používám	9,10	67,02	67,43	31,44

<i>P</i> - hodnota	0,49
--------------------	------

(*) Kategorie „do 20 let“ sloučena s kategorií „20 - 25 let“

(**) Kategorie „nad 40 let“ sloučena s kategorií „36 - 40 let“

Závěr: $P > 0,05$, hypotéza H_0 se nezamítá, a tedy nebyla prokázána závislost používání kombinace jednorázových s látkovými plenami na věku respondenta.

Hypotéza: Je používání kombinace jednorázových s látkovými plenami ovlivněno vzděláním respondenta?

Tab.11 - Tabulka pro hodnocení závislosti používání kombinace jednorázových s látkovými plenami na vzdělání respondenta

Otázka č.1 - kombinaci jednorázových s látkovými vs. otázka č. 19 - nejvyšší dosažené vzdělání					
Pozorované četnosti	střední odborné (*)	střední všeobecné	vysokoškolské	vyšší odborné	Celkem
Nepoužívám	37	23	173	15	248
Používám	23	16	124	11	174
Celkem	60	39	297	26	422

Očekávané četnosti	střední odborné (*)	střední všeobecné	vysokoškolské	vyšší odborné
Nepoužívám	35,26	22,92	174,54	15,28
Používám	24,74	16,08	122,46	10,72

<i>P</i> - hodnota	0,99
--------------------	------

(*) Kategorie „základní“ a „učiliště“ sloučena s kategorií „střední odborné“

Závěr: $P > 0,05$, hypotéza H_0 se nezamítá, a tedy nebyla prokázána závislost používání kombinace jednorázových s látkovými plenami na vzdělání respondenta.

Hypotéza: Je používání kombinace jednorázových s látkovými plenami ovlivněno příjmem respondenta?

Tab.12 - Tabulka pro hodnocení závislosti používání kombinace jednorázových s látkovými plenami na příjmu respondenta

Otázka č.1 - kombinaci jednorázových s látkovými vs. otázka č. 20 - čistý měsíční příjem Vaší rodiny					
Pozorované četnosti	méně než 20 000 Kč (*)	20 000 - 30 000 Kč	30 000 - 40 000 Kč	více než 40 000 Kč	Celkem
Nepoužívám	34	85	63	59	241
Používám	15	71	46	40	172
Celkem	49	156	109	99	413

Očekávané četnosti	méně než 20 000 Kč (*)	20 000 - 30 000 Kč	30 000 - 40 000 Kč	více než 40 000 Kč
Nepoužívám	28,59	91,03	63,61	57,77
Používám	20,41	64,97	45,39	41,23

<i>P</i> – hodnota	0,57
--------------------	------

(*) Kategorie „méně než 10 000“ a „10 000 - 20 000“ sloučena s kategorií „méně než 20 000“

Závěr: $P > 0,05$, hypotéza H_0 se nezamítá, a tedy nebyla prokázána závislost používání kombinace jednorázových s látkovými plenami na příjmu respondenta.

Hypotéza: Je používání biodegradabilních plen ovlivněno vzděláním respondenta?

Otázka č.1 - biodegradabilní vs. otázka č. 18, 19, 20 – věk; nejvyšší dosažené vzdělání; příjem

Očekávané četnosti jsou u většiny kategorií velmi blízko hodnotě 5, kromě kategorie "vysokoškolské vzdělání". Nebudeme tedy počítat *P* - hodnotu, že biodegradabilní pleny používají vysokoškolsky vzdělání.

Hypotéza: Je praktikování bezplenové metody ovlivněno věkem respondenta?

Tab.13 - Tabulka pro hodnocení závislosti praktikování bezplenové metody na věku respondenta

Otázka č.1 - (téměř) žádné - praktikujeme/praktikovali jsme bezplenovou metodu vs. otázka č. 18 - věk				
Pozorované četnosti	do 30 let (*)	31 - 35 let	36 a více	Celkem
Nepoužívám	160	131	61	352
Používám	24	32	15	71
Celkem	184	163	76	423

Očekávané četnosti	do 30 let (*)	31 - 35 let	36 a více
Nepoužívám	153,12	135,64	63,24
Používám	30,88	27,36	12,76

<i>P</i> – hodnota	0,26
--------------------	------

(*) Kategorie „do 20 let“, „20 - 25 let“ a „26 - 30 let“ sloučeny do kategorie „do 30 let“

(**) Kategorie „nad 40 let“ sloučena s kategorií „36 - 40 let“

Závěr: $P > 0,05$, hypotéza H_0 se nezamítá, a tedy nebyla prokázána závislost praktikování bezplenové metody na věku respondenta.

Hypotéza: Je praktikování bezplenové metody ovlivněno příjmem respondenta?

Tab.14 - Tabulka pro hodnocení závislosti praktikování bezplenové metody na příjmu respondenta

Otázka č.1 - (téměř) žádné - praktikujeme/praktikovali jsme bezplenovou metodu vs. otázka č. 20 - čistý měsíční příjem Vaší rodiny					
Pozorované četnosti	méně než 20 000 Kč (*)	20 000 - 30 000 Kč	30 000 - 40 000 Kč	více než 40 000 Kč	Celkem
Nepoužívám	42	130	89	82	343
Používám	7	26	20	17	70
Celkem	49	156	109	99	413

Očekávané četnosti	méně než 20 000 Kč (*)	20 000 - 30 000 Kč	30 000 - 40 000 Kč	více než 40 000 Kč
Nepoužívám	40,69	129,56	90,53	82,22
Používám	8,31	26,44	18,47	16,78

<i>P</i> - hodnota	0,95
--------------------	------

(*) Kategorie „méně než 10 000“ a „10 000 - 20 000“ sloučena s kategorií „méně než 20 000“

Závěr: $P > 0,05$, hypotéza H_0 se nezamítá, a tedy nebyla prokázána závislost praktikování bezplenové metody na příjmu respondenta.

Hypotéza: Je praktikování bezplenové metody ovlivněno vzděláním respondenta?

Tab.15 - Tabulka pro hodnocení závislosti praktikování bezplenové metody na vzdělání respondenta

Otázka č.1 - (téměř) žádné - praktikujeme/praktikovali jsme bezplenovou metodu vs. otázka č. 19 - nejvyšší dosažené vzdělání				
Pozorované četnosti	střední odborné (*)	střední všeobecné (**)	vysokoškolské	Celkem
Nepoužívám	54	56	243	353
Používám	6	9	54	69
Celkem	60	65	297	422

Očekávané četnosti	střední odborné (*)	střední všeobecné (**)	vysokoškolské
Nepoužívám	50,19	54,37	248,44
Používám	9,81	10,63	48,56

P - hodnota	0,31
--------------------	-------------

(*) Kategorie „základní“ a „učiliště“ sloučena s kategorií „střední odborné“

(**) Kategorie „vyšší odborné“ sloučena s kategorií „střední všeobecné“

Závěr: $P > 0,05$, hypotéza H_0 se nezamítá, a tedy nebyla prokázána závislost praktikování bezplenové metody na vzdělání respondenta.

Hypotéza: Je rozdíl ve vnímání jednotlivých dopadů na životní prostředí respondenty při používání látkových plen?

Tab.16 - Tabulka pro hodnocení vnímání jednotlivých dopadů na životní prostředí respondenty při používání látkových plen

Otázka č.10.1 – Jak závažné jsou – podle Vás – dopady používání jednotlivých druhů plen na životní prostředí? – Látkové pleny						
Pozorované četnosti	1	2	3	4	5	Celkem
čerpání surovin	45	28	86	151	102	412
spotřebu energie	46	67	170	91	37	411
znečištění vody	41	60	113	132	67	413
znečištění ovzduší	43	26	31	118	191	409
vytváření odpadů	71	13	17	80	232	413
Celkem	246	194	417	572	629	2058

Očekávané četnosti	1	2	3	4	5
čerpání surovin	49,25	38,84	83,48	114,51	125,92
spotřebu energie	49,13	38,74	83,27	114,23	125,62
znečištění vody	49,37	38,93	83,68	114,79	126,23
znečištění ovzduší	48,89	38,55	82,87	113,68	125,00
vytváření odpadů	49,37	38,93	83,68	114,79	126,23

<i>P</i> – hodnota	$0,85 \cdot 10^{-98}$
--------------------	-----------------------

Závěr: $P < 0,05$, hypotéza H_0 se zamítá, a tedy je rozdíl ve vnímání jednotlivých dopadů na životní prostředí respondenty při používání látkových plen

Hypotéza: Je rozdíl ve vnímání dopadů na životní prostředí respondenty při používání jednorázových plen?

Tab.17 - Tabulka pro hodnocení vnímání jednotlivých dopadů na životní prostředí respondenty při používání jednorázových plen

Otázka č.10.2 - Jak závažné jsou - podle Vás - dopady používání jednotlivých druhů plen na životní prostředí? - Jednorázové pleny						
Pozorované četnosti	1	2	3	4	5	Celkem
čerpání surovin	205	106	63	16	22	412
spotřebu energie	137	119	94	31	28	409
znečištění vody	139	110	83	45	30	407
znečištění ovzduší	154	114	78	29	32	407
vytváření odpadů	356	11	9	2	36	414
Celkem	991	460	327	123	148	2049

Očekávané četnosti	1	2	3	4	5
čerpání surovin	199,26	92,49	65,75	24,73	29,76
spotřebu energie	197,81	91,82	65,27	24,55	29,54
znečištění vody	196,85	91,37	64,95	24,43	29,39
znečištění ovzduší	196,85	91,37	64,95	24,43	29,40
vytváření odpadů	200,23	92,94	66,07	24,85	29,90

<i>P</i> – hodnota	$0,54 \cdot 10^{-71}$
--------------------	-----------------------

Závěr: $P < 0,05$, hypotéza H_0 se zamítá, a tedy je rozdíl ve vnímání jednotlivých dopadů na životní prostředí respondenty při používání jednorázových plen.

Hypotéza: Je rozdíl ve vnímání dopadů na životní prostředí respondenty při používání biodegradabilních plen?

Tab.18 - Tabulka pro hodnocení vnímání jednotlivých dopadů na životní prostředí respondenty při používání jednorázových plen

Otázka č.10.3 - Jak závažné jsou - podle Vás - dopady používání jednotlivých druhů plen na životní prostředí? - Biodegradabilní pleny						
Pozorované četnosti	1	2	3	4	5	Celkem
čerpání surovin	54	71	135	44	10	314
spotřebu energie	39	85	136	37	15	312
znečištění vody	28	58	135	62	30	313
znečištění ovzduší	30	48	130	70	33	311
vytváření odpadů	41	41	115	80	35	312
Celkem	192	303	651	293	123	1562

Očekávané četnosti	1	2	3	4	5
čerpání surovin	38,60	60,91	130,87	58,90	24,73
spotřebu energie	38,35	60,52	130,03	58,52	24,57
znečištění vody	38,47	60,72	130,45	58,71	24,65
znečištění ovzduší	38,23	60,33	129,62	58,34	24,49
vytváření odpadů	38,35	60,52	130,03	58,52	24,57

P - hodnota	0,59*10 ⁻¹¹
-------------	------------------------

Závěr: $P < 0,05$, hypotéza H_0 se zamítá, a tedy je rozdíl ve vnímání jednotlivých dopadů na životní prostředí respondenty při používání jednorázových plen.

Hypotéza: Je rozdíl ve vnímání dopadů na zdraví dítěte respondenty při používání různých druhů plen?

Tab.19 - Tabulka pro hodnocení vnímání jednotlivých dopadů na zdraví dítěte respondenty při používání různých druhů plen

Otázka č.12 - Mohou mít – podle Vás - následující typy plen vliv na:				
Pozorované četnosti	Jednorázové	Látkové	Biodegradabilní	Celkem
nesprávný vývoj kyčlí	261	8	125	394
neploidnost (přehřívání pohlavních orgánů)	327	13	118	458
prodloužení přebalovacího období (přes 2,5 roku dítěte)	303	12	138	453
výskyt opruzenin	324	129	126	579
výskyt infekce močových cest či srůsty u děvčátek	262	40	98	400
Celkem	1477	202	605	2284

% četností	70%	10%	28%
------------	-----	-----	-----

Tab.20 - Tabulka pro hodnocení vnímání jednotlivých dopadů na zdraví dítěte respondenty při používání různých druhů plen

Otázka č.12 - Mohou mít – podle Vás - následující typy plen vliv na:				
Pozorované četnosti	Jednorázové	Látkové	Biodegradabilní	Celkem
ano	1477	202	605	2284
ne	648	1923	1520	4091
Celkem	2125	2125	2125	6375

Očekávané četnosti	Jednorázové	Látkové	Biodegradabilní
ano	761,33	761,33	761,33
ne	1363,67	1363,67	1363,67

P – hodnota	0,527*10 ⁻²⁴⁴
-------------	--------------------------

Závěr: $P < 0,05$, hypotéza H_0 se zamítá, a tedy je rozdíl ve vnímání jednotlivých dopadů na zdraví dítěte respondenty při používání různých druhů plen.

Hypotéza: Je rozdíl ve vnímání výhodnosti jednotlivých hledisek respondenty při používání jednorázových nebo látkových plen?

Tab.21 - Tabulka pro hodnocení vnímání výhodnosti jednotlivých hledisek respondenty při používání jednorázových nebo látkových plen

Otázka č.13 – Domníváte se, že z následujících hledisek jsou výhodnější pleny látkové nebo jednorázové?			
Pozorované četnosti	Jednorázové	Látkové	Celkem
úspora času (komfort rodičů)	315	105	420
cena	21	389	410
komfort dítěte	125	287	412
zdraví dítěte	20	387	407
Celkem	481	1168	1649

% četností	28%	69%
------------	-----	-----

Tab.22 - Tabulka pro hodnocení vnímání výhodnosti jednotlivých hledisek respondenty při používání jednorázových nebo látkových plen

Otázka č.13 - Domníváte se, že z následujících hledisek jsou výhodnější pleny látkové nebo jednorázové?			
Pozorované četnosti	Jednorázové	Látkové	Celkem
ano	481	1168	1649
ne	1219	532	1751
Celkem	1700	1700	3400

Očekávané četnosti	Jednorázové	Látkové
ano	824,5	824,5
ne	875,5	875,5

<i>P</i> – hodnota	0,33*10 ⁻⁶⁵
--------------------	------------------------

Závěr: $P < 0,05$, hypotéza H_0 se zamítá, a tedy je rozdíl ve vnímání výhodnosti jednotlivých hledisek respondenty při používání jednorázových nebo látkových plen.

5 Diskuze

Výhody a nevýhody jednotlivých druhů plen můžeme rozdělit dle hledisek zdravotních, ekologických a ekonomických. Ke každému hledisku existuje řada faktů, hypotéz i studií, propočtů i zkušeností. Všim se prolíná velká diskuze. Každá plena má klady a zápory, své odpůrce i příznivce, neboť dětské pleny, a jejich používání, jsou velmi individuální záležitostí.

Otázka č.1: Jaké pleny jste používali/používáte pro Vaše dítě?

Jak vyplývá z Obr.1, nejvíce respondentů dává výrazně přednost v používání látkových plen před jednorázovými.

Výsledek je ovlivněn cílovou skupinou respondentů, kde převažovali rodiče navštěvující mateřská centra a portály věnované otázkám a informacím o dětských látkových plenách.

Zajímavý je též výsledek preference u kombinace používání jednorázových plen spolu s látkovými, přičemž z chí kvadrát testů (viz kapitola 4.2. – Ověření hypotéz) vyplývá, že nebyla prokázána závislost používání jakýchkoliv druhů plen na věku/vzdělání/příjmu respondentů. Velký posun je zaznamenán také v praktikování tzv. BKM – bezplenkové komunikační metody, kde je zaznamenána 17% četnost v odpovědích respondentů.

Otázka č.2: Kde nejčastěji nakupujete/pořizujete pleny?

Respondenti nakupují, resp. pořizují pleny převážně v e-shopu (54%), např. na Fler.cz a jiné podobné (viz Obr.2), zejména se jedná o látkové pleny, ať už moderní látkové systémy nebo klasické čtvercové. Zajímavá je skutečnost, že v drogerii rodiče nakupují pleny v 44% případů. Zde se jedná zřejmě pouze o jednorázové pleny v dm drogerii markt. Respondenti nakupují pleny látkové, ať už klasické látkové čtvercové, moderní látkové, nebo jednorázové biodegradabilní pleny, z velké části ve specializovaném obchodě (32%), což je např. Brána k dětem a jiné. Nemalé procento si šije látkové pleny doma nebo je nakupuje na internetovém bazaru.

Otázka č.3: Jaká hlediska Vás ovlivňují při výběru

Jednorázových plen

Při výběru jednorázových plen ovlivňuje respondenty zejména zdravotní hledisko (45%), finanční (33%) a časové nejméně (30%), dalším výsledkem je ekologické hledisko (31%), které doplnili respondenti do otevřené odpovědi, což by bylo možno dát do další kategorie, ale při tvorbě dotazníku se s touto kategorií u těchto druhů plen nepočítalo (viz Obr.3). Toto hledisko ve výčtu odpovědí v dotazníku nebylo z důvodu, že ekologie u jednorázových plen je irelevantní z mnoha důvodů. Respondenti měli uvedením ekologie u této otázky pravděpodobně na mysli, že jednorázové pleny nějakým způsobem zatěžují životní prostředí a mají tím vliv na ekologii. Zde patrně došlo u odpovědí k duplicitě s otázkou o biodegradabilních plenech, zřejmě se mylně domnívali, že na biodegradabilní pleny, které jsou v podstatě také jako jednorázové avšak částečně nebo plně kompostovatelné, již v dotazníku nebudou a nevraceli a neopravovali již tuto vyplněnou otázku. Vyplyvá to z odpovědí „Jiné (specifikujte)“: biodegradabilita, ekologická, ekologická – biodegradabilní hlediska a pod.

Látkových plen

Při výběru látkových plen nejvíce ovlivňuje respondenty zdravotní (92%) a ekologické hledisko (90%). Mezi odpověďmi v otevřené otázce „jiná (specifikujte)“ dominuje estetické hledisko, jako je krása, vzhled a široká škála barev látkových plen (viz Obr.4).

Biodegradabilních plen

Biodegradabilní pleny jsou celkově málo používány, v porovnání s otázkami na látkové a jednorázové pleny, zde na tuto otázku odpovědělo pouze 274 respondentů. Tyto pleny jsou všeobecně málo známy a málo používány, boom je zaznamenán nabídkou dm drogerie markt s.r.o. a jejich druhem biodegradabilních plen Babylove Nature. Respondenty (40%) při výběru těchto plen ovlivňuje pozitivní vliv plen na životní prostředí (viz Obr.5).

Otázka č.4: Co je pro vás rozhodující při nakupování/ pořizování plen?

Jak je patrné z výsledků, kvalita (75%) a předchozí kladná zkušenost (75%) je jednoznačně preferována před cenou plen (47%), výrobcem a značkou (21%) (viz Obr.6).

Otázka č.5: Jaké značky jednorázových plen používáte?

Jednoznačně nejpoužívanější značkou plen je Babylove (38%) z dm drogerie markt s.r.o. Další oblíbené pleny jsou v tomto pořadí Pampers a Huggies. Volně do otevřené odpovědi respondenti doplnili také Babylove Nature, což je ovšem značka biodegradabilních plen. Respondenti v 45% odpověděli, že jednorázové pleny vůbec nepoužívají (viz Obr.7).

Otázka č.6: Jaké značky látkových plen používáte?

Respondenti nejvíce používají jiné značky (41%), než jsou vyjmenované v dotazníku viz. „jiné (specifikujte)“, např. si doma šijí své vlastní látkové pleny nebo kupují značku Petit Lulu (viz Obr.8).

Z vyjmenovaných značek látkových plen jsou oblíbené tyto: Anavy (40%), Kikko (31%), Imse Vimse (30%), Haipa Daipa (30%), Libštátské pleny (28%), Baby Lucy (28%), Popolini (26%), Tots bots (24%), Bamboolik (21%).

Otázka č.7: Jaké typy látkových plen používáte?

Nejpoužívanějším typem látkových plen jsou klasické čtvercové pleny (70%) (viz Obr.9). Tyto pleny mají v oblibě i rodiče, kteří používají výhradně jednorázové pleny, protože klasické čtvercové pleny mají jako doplněk při péči a manipulaci s dítětem, jako je překrytí kočárku, různé výplně v postýlce atd. Další preferované typy látkových plen jsou kalhotkové (63%) a pleny moderní látkové pratelné systémy tzv. „All in One“ (AIO) jsou na 3. místě oblíbenosti u 44% respondentů.

Otázka č.8: Jaké značky biodegradabilních plen používáte?

Biodegradabilní pleny tzv. kompostovatelné (někdy nazývané ekopleny) jsou všeobecně méně používané, téměř polovina dotazovaných tyto pleny nezná nebo je nepoužívá, jak vyplývá z počtu „nezodpovězeno 181x“. Z dotazníkového šetření lze

zaznamenat vzestup preferencí těchto plen, zřejmě zařazením do prodeje plen Babylove Nature (cca 31% respondentů odpovědělo, že je používá) v drogeriích dm drogerie markt s.r.o. v druhé polovině roku 2012 (viz Obr.10).

Otázka č.9: Používáte-li jednorázové pleny pouze občas, v jakých případech?

Z výsledků na Obr.11 vyplývají důvody používání jednorázových plen, což je jednoznačně dlouhodobější vzdálení se z domova (54%), respondenti také vnímají jako výhodné noční použití těchto plen pro 35% dotazovaných a při situacích, kdy je obtížnější s sebou nosit látkové pleny (32%).

Otázka č.10: Jak závažné jsou - podle Vás - dopady používání jednotlivých druhů plen na životní prostředí?

Látkové pleny

Při vyhodnocení vyplynula shoda mezi respondenty, že používání látkových plen nemá významnější vliv na životní prostředí, myšleno v negativním slova smyslu. Podle mínění respondentů používání látkových plen nezatěžuje životní prostředí ve všech uvedených aspektech až na spotřebu energie. Respondenti považují za nedůležitý vliv látkových plen na vytváření odpadů, znečištění ovzduší, vliv čerpání surovin, spotřebu energie i znečištění vody (viz Obr.12).

Jednorázové pleny

Celkově z Obr.13 vyznívá, že podle respondentů má používání jednorázových plen závažný dopad na životní prostředí. Respondenti vnímají jako velmi důležitý dopad vytváření odpadů, čerpání surovin, znečištění ovzduší, znečištění vody a spotřebu energie při používání jednorázových dětských plen.

Biodegradabilní pleny

Respondenti se domnívají, že používání biodegradabilních plen nijak zvláště neovlivňuje životní prostředí, k těmto plenám nemají vyhraněný názor a spíše mají neutrální postoj střední důležitosti (viz Obr.14).

Příčemž z chí kvadrát testů (viz kapitola 4.2. – Ověření hypotéz) vyplývá, že byl prokázán rozdíl ve vnímání dopadů na životní prostředí při používání jednotlivých druhů plen respondenty.

Otázka č.11: Negativní dopady na životní prostředí způsobené používáním pratelných dětských plen lze - podle Vás - snížit:

Látkové, resp. pratelné dětské pleny, jsou podle většiny dotazovaných přátelské k životnímu prostředí a ještě lze podle nich výrazně snížit dopady na životní prostředí těmito způsoby, jako je vícenásobné užívání látkových plen (83%), viz Obr.15, kdy pleny po dětech darují nebo prodají dál v dětském bazaru, přičemž sami je předtím nakoupili z druhé ruky. Dalšími možnostmi snížení dopadů na životní prostředí jsou, podle nich, sušení plen na volném vzduchu (80%) a výběr ekologicky šetrného pracího prostředku (78%), např. výroba a praní v mýdlovém slizu, nepoužíváním aviváže do pracího cyklu a samozřejmě úsporným praním v pračce. A také praktikování bezplenkové komunikační metody, jak vyplývá z doplněných odpovědí respondenty, je další z možností snížení negativních dopadů na životní prostředí.

Otázka č.12: Mohou mít – podle Vás – následující typy plen vliv na:

Z porovnání odpovědí respondentů na otázky týkající se zdraví dítěte (viz Obr.16) vyplývají následující skutečnosti. Jednorázové pleny mají, dle názorů většiny dotazovaných, významný negativní vliv na zdraví dítěte jako je nesprávný vývoj kyčlí (61%), neplodnost, resp. přehřívání pohlavních orgánů (77%), prodloužení přebalovacího věku dítěte nad 2,5 roku (71%), výskyt opruzenin (76%), zvýšený výskyt infekce močových cest či srůsty u děvčátek (62%). Přičemž ve srovnání s látkovými plenami vycházejí látkové pleny jako zdraví bezpečné, při občasných výskytech opruzenin u dětí. Biodegradabilní pleny mají stejně jako pleny jednorázové vliv zejména na nesprávný vývoj kyčlí (29%), výskyt opruzenin (30%) a prodloužení přebalovacího období (32%).

Příčemž z chí kvadrát testů (viz kapitola 4.2. – Ověření hypotéz) vyplývá, že byl prokázán rozdíl ve vnímání dopadů na zdraví dítěte při používání jednotlivých druhů plen respondenty.

Otázka č.13: Domníváte se, že z následujících hledisek jsou výhodnější pleny látkové nebo jednorázové?

Z Obr.17 je patrné, že nejvýhodnější jsou dle většiny dotazovaných pleny jednorázové pouze z hlediska úspory času a komfortu rodičů (74%). Z hlediska ceny (92%), komfortu dítěte (68%) a zdraví dítěte (91%) u nich vyhrávají pleny látkové zcela nepochybně nad plenami jednorázovými. Tento výsledek potvrdil, že látkové pleny jsou mezi respondenty vnímány jako nejlepší volbou mezi plenami pro jejich dítě z mnoha důvodů.

Přičemž z chí kvadrát testů (viz kapitola 4.2. – Ověření hypotéz) vyplývá, že byl prokázán rozdíl ve vnímání výhodnosti jednotlivých hledisek při používání jednotlivých druhů plen respondenty.

Otázka č.14 a 15: Jak staré jsou Vaše děti, které v současnosti používají pleny?

Respondenti mají většinou jedno dítě (viz Obr.18) ve věku 1 – 2 roky (viz Obr.19) používající v současné době pleny, což odpovídá otázce č. 21, kdy se většina dotazovaných nacházela na rodičovské dovolené (viz Obr.24).

Otázka č.16: Máte-li více dětí, používali jste vždy stejný typ plen?

Respondenti většinou používali při dalším dítěti stejný typ plen a jsou jim věrní, jelikož s nimi mají pravděpodobně dobrou zkušenost nebo nejsou ochotni měnit typ plen z různých důvodů (viz Obr.20).

6 Závěr

Cílem této práce bylo shrnutí nejdůležitějších poznatků vztahující se k problematice dětských plen v současnosti.

Dalším cílem této práce bylo odpovědět na otázku, zda existuje závislost v používání jednotlivých druhů plen na věku/příjmu/vzdělání respondentů. Výsledkem jsou P -hodnoty > 0.05 , z čehož vyplývá, že hypotézy H_0 se nezamítají a tedy lze tvrdit, že nebyla prokázána závislost v používání jednotlivých druhů plen na věku/příjmu/vzdělání respondentů, viz. kapitola 4.2. – Ověření hypotéz.

Pro získání odpovědí na tyto otázky bylo provedeno dotazníkové šetření, kdy na otázky týkající se dětských plen odpovědělo celkem 432 respondentů, použito bylo pouze 425 vyplněných dotazníků. Dotazník bylo možné vyplnit kromě osobního dotazování rovněž online přes internet prostřednictvím odkazu na odborných portálech s dětskými plenami, což se ukázalo jako nejjednodušší a nejrychlejší řešení sběru dat.

Dotazník byl navržen se zaměřením na problematiku dětských plen. Nejdříve proběhlo pilotní šetření na vybraném malém vzorku dotazovaných, na základě jejich připomínek byly upraveny otázky v dotazníku a vše konzultováno průběžně s vedoucím diplomové práce a odborným konzultantem Ing. Chadimovou ze sdružení ROSA.

Průzkum proběhl na území Prahy, Plzně a jejich okolí a proto výsledky nelze obecně použít na celou Českou republiku, nicméně závěry jsou velmi praktické a použitelné v praxi pro marketing e-shopů a specializovaných obchodů s dětskými plenami.

Toto dotazníkové šetření potvrdilo současný nárůst trendu v používání kombinace jednorázových a látkových plen, rovněž tak vzrůstající používání biodegradabilních plen jako ekovarianty jednorázových plen.

Ekologické, ekonomické a zdravotní hledisko vede rodiče malých dětí k návratu ke klasickým látkovým plenám nebo používání moderních látkových plen. Testy nezávislosti prokázaly rozdíl ve vnímání dopadů na životní prostředí a zdraví dítěte respondenty při používání jednorázových, látkových a biodegradabilních plen, kdy P - hodnota $< 0,05$ a tedy hypotéza H_0 se zamítá.

Dále dotazníkový průzkum ukázal, že existuje rozdíl ve vnímání výhodnosti ekonomických hledisek při používání jednorázových nebo látkových plen.

Data a informace z dotazníků byla vyhodnocena pomocí popisné a matematické statistické analýzy, pomocí níž se zjistily následující výsledky. Tato práce ukázala, že většina rodičů žijících v Praze, Plzni a okolí nejčastěji používá látkové pleny a to moderní látkové (46%), kombinaci jednorázových s látkovými (41%) a klasické látkové pleny (36%) a nakupují je v e-shopu, drogerii nebo specializovaném obchodě, zaměřeném na tyto druhy plen.

Při výběru jednorázových plen ovlivňuje respondenty zejména zdravotní hledisko, resp. zdraví dítěte u 45% dotazovaných, zatímco při výběru látkových plen zdravotní (92%) a ekologické (90%) hledisko, tj. vliv plen na životní prostředí. Při výběru biodegradabilních plen je zásadní vliv ekologie (40%). Rozhodujícím faktorem při nákupu nebo pořízení plen je u 75% respondentů kvalita plen a předchozí dobrá zkušenost s plenami.

Nejpoužívanější značkou jednorázových plen je Babylove; látkových Anavy, Kikko, Imse Vimse, Haipa Daipa; značkou biodegradabilních je Alana a Babylove Nature. Biodegradabilní pleny jsou jedním z nejméně používaným druhem dětských plen. Statistickou analýzou na základě chí kvadrát testu nebyla prokázána závislost mezi druhem plen a věkem, příjmem či vzděláním respondentů.

Nejčastěji používaným typem látkových plen jsou klasické čtvercové látkové pleny (70%). Používají-li respondenti jednorázové pleny pouze občas, tak je to nejčastěji při dlouhodobějším vzdálení se z domova, např. během dovolené a na noc.

Podle většiny dotazovaných jsou dopady látkových plen na životní prostředí nedůležité, přičemž u jednorázových plen jsou důležité a u biodegradabilních plen středně důležité, což znamená, že nemají vyhraněný názor nebo spíše je dopady těchto plen na životní prostředí nezajímají. Negativní dopady na životní prostředí způsobené používáním pratelných látkových plen lze podle většiny respondentů snížit vícenásobným užíváním (darováním, proáním, koupením v bazaru), dále sušením na volném vzduchu.

Nejvíce respondentů se správně domnívá, že jednorázové pleny mají oproti jiným druhům plen významný vliv na zdravotní hlediska, jako jsou nesprávný vývoj kyčlí, neplodnost, prodloužení přebalovacího období, výskyt opruzenin, výskyt infekce močových cest či srůsty u děvčátek.

S ohledem na úsporu času a komfort (pohodlí) rodičů, jsou podle respondentů výhodnější pleny jednorázové. Z ekonomického hlediska, komfortu pro dítě a zdraví dítěte jsou preferovány naopak pleny látkové.

Většina respondentů uvedla, že mají v současnosti jedno nebo dvě děti. U 36% dotazovaných rodičů je stáří dětí, které v současnosti používají pleny, 1 – 2 roky, přičemž mají-li respondenti více dětí, tak používali vždy stejný druh plen. Převážná část dotazovaných jsou ženy ve věku 26 – 35 let na rodičovské dovolené, zejména vysokoškolsky vzdělané, s čistým měsíčním příjmem 20 000 – 30 000 Kč.

Z hlediska minimalizace zdravotních i environmentálních rizik je možné považovat za prvořadé hodnocení dopadů na zdraví a životní prostředí. Jedním z rizik jsou možné komplikace v budoucnosti s plodností u chlapců, kteří v dnešní době používají jednorázové pleny, ale o výskytu těchto rizik máme stále nedostatečné informace. Z hlediska ochrany zdraví považuji za zásadní omezit riziko pocházející z přítomnosti chemických látek v plenkách.

Tato práce spočívala v první řadě v získávání informací popisného charakteru. Byly použity jednodušší metody statistické analýzy, pokročilejší metody pro tento druh dotazníkového šetření jsou taktéž vhodné, přičemž vyžadují větší časovou náročnost na studium lineárních modelů a seznámení se statistickým softwarem. Výstupy práce mohou výhledově sloužit jako podklad pro detailnější zkoumání vzájemných motivů a rozdílů u odpovědí respondentů na složitější otázky týkající se např. otázek č. 12 a 13.

Závěrem lze říci, že reklamy na jednorázové pleny argumentují úsporou času a pohodlím dítěte, které jediné v nich zůstane suché. Avšak je třeba uvážit, kolik času se stráví při hledání akčních slev na jednorázové pleny a uvážit nebezpečí reziduí chemických látek v plenkách z výroby umělých hmot. Jednorázové pleny mají své nezastupitelné místo na cestách, v obtížných situacích a v noci.

Podle mého názoru, vrátíme-li se při výběru dětských plen k tradici v moderním pojetí, dáme našim dětem to nejcennější - zdraví a zemi bez zbytečných odpadů.

7 PŘEHLED LITERATURY A POUŽITÝCH ZDROJŮ

Anděl J., 1998: Statistické metody. Matfyzpress, Praha, s.274.

Babor M., 2009: Naše dítě. Svojtka, Praha, s. 96.

Baer E. L., Davies, M. W., Easterbrook K. J., 2006: Disposable nappies for preventing napkin dermatitis in infants. Cochrane diabase of systematic reviews.

Bauerová I, 2009: Bez pleny. DharmaGaia, Praha, s. 266.

Beguín A., 2006: Nappy rash: always current events? Archives de pediatrie, Vol. 13, pp. 6-9.

Collette C., 1993: Baby comforts. New scientist, Vol. 138, pp. S9-S10.

Fader M., Cottenden A., Getliffe K., et al., 2008: Absorbent products for urinary/faecal incontinence: a comparative evaluation of key product designs - Introduction. Health technology asesment, Vol. 12, pp. 1.

Heal C., Cooper C., 2001: Other implications of disposable nappies. Archive soft disease on childhood, Vol. 85, pp. 269-269.

Hebák P., Hustopecký J., 1990: Průvodce moderními statistickými metodami. SNTL, Praha, s. 193.

Hendl J., 2006: Přehled statistických metod zpracování dat. Portál, Praha, s. 583.

Gourmand M., Corpart J.M., 1999: Superabsorbent revolution in hygiene. Actualite chemique, pp. 46-50.

Chadimová A., Soukupová V., Soukupová J., 2007a: Dětské pleny – Novinky, terminologie. Časopis Pediatrie pro praxi. Roč. 8, č. 5, Praha, s. 313-314.

Chadimová A., Soukupová V., Soukupová J., 2007b: Dětské pleny – Výhody a nevýhody jednotlivých typů a druhů. Příslušenství k plenám. Časopis Pediatrie pro praxi. Roč. 8, č. 6, Praha, s. 396-398.

Chadimová A., Soukupová V., Vacková I., 2011: Pleny pod lupou. České Budějovice, brožura, Rosa, o.p.s., 36 s.

Hejzlarová V., 2004: Plenky a životní prostředí. Časopis Veronica, roč. 18, č. 2, Praha, s. 30.

Lippová A., 2005: Vývoj moderních plenkových systémů. [online]. [cit. 2012-08-11]. Dostupné z www.popolini.cz.

Mach M., 2008: Moltex Öko: Nekompostovatelné "kompostovatelné" pleny. Praha: Ekolist. [online]. [cit. 2012-8-10]. Dostupné z [www: http://ekolist.cz/cz/zelena-domacnost/rady-a-navody/moltex-ko-nekompostovatelne-quotkompostovatelnequot-pleny](http://ekolist.cz/cz/zelena-domacnost/rady-a-navody/moltex-ko-nekompostovatelne-quotkompostovatelnequot-pleny).

Meloun M., Militký J., 2006: Kompedium statistického zpracování dat. Academia Academia, Praha, s. 982.

Moller H., 2002: Testicular cancer risk in relation to use of disposable nappies. Archives of disease in childhood, Vol. 86, pp. 28-29.

Partsch C. J., Aukamp M., Sippel W. G., 2000: Scrotal temperature is increased in disposable plastic lined nappies. Archives of disease in childhood, Vol.83, pp. 364-368.

Haque P., 2003: Průzkum trhu. Computer Press, Brno, s. 234.

Philipp R., Hughes A., Golding J., 1997: Getting to the bottom of nappy rash. British journal of general practice, Vol. 47, pp. 493-497.

Příbová M. a kol., 1996: Marketingový průzkum v praxi. Grada Publishing, Praha, s. 238.

Řezanková H., 2011: Analýza dat z dotazníkového šetření. Professional Publishing, Praha, 214 s.

Weisbrod A.V., Van Hoof G., 2012: LCA-measured environmental improvements in Pampers® diapers. The International Journal of Life Cycle Assessment, Vol. 17, pp. 145-153.

Zavadil P., 2006: Kampaň za pratelné pleny. Praha: ČTK 2006. Tisková zpráva z 13.6. 2006.

8 Přílohy

8.1 Příloha č. 1: Dotazník

Vážená slečno, paní, pane,

ráda bych Vás požádala o vyplnění dotazníku, který je součástí mé diplomové práce zabývající se průzkumem trhu s dětskými plenami. Dotazník je anonymní a bude sloužit pouze pro účely uvedené práce.

Za vyplnění Vám předem děkuji, případné dotazy ráda zodpovím.

Soňa Stodolová (sona.stodolova@seznam.cz), studentka ČZU v Praze,
Fakulta životního prostředí

Jak vyplnit dotazník:

Kliknout na čtvereček u zvolené odpovědi, resp. zakřížkovat.

U každé otázky je možno zvolit více odpovědí.

1. Jaké pleny jste používali/používáte pro Vaše dítě?

- jednorázové
- klasické látkové
- moderní látkové
- biodegradabilní
- kombinaci jednorázových s látkovými
- kombinaci jednorázových s biodegradabilními
- kombinaci látkových s biodegradabilními
- (téměř) žádné – praktikujeme/praktikovali jsme bezplenovou metodu

Vyplnili-li jste v předchozí otázce pouze poslední bod, přejděte k otázce č. 14.

2. Kde nejčastěji nakupujete/pořizujete pleny?

- v drogerii
- ve specializovaném obchodě
- v supermarketu/hypermarketu
- v e-shopu
- v lékárně

- v bazaru
- dostávám použité od známých
- šiju doma
- jinde (specifikujte)

3. Jaká hlediska Vás ovlivňují při výběru

jednorázových plen

- zdravotní (zdraví dítěte)
- finanční (nízká cena)
- časová vč. rodičovského komfortu
- jiná (specifikujte).....

látkových plen

- zdravotní (zdraví dítěte)
- finanční (nízká cena)
- ekologická(vliv plen na životní prostředí)
- nekonzumní životní styl
- jiná (specifikujte).....

biodegradabilních plen

- zdravotní (zdraví dítěte)
- finanční (nízká cena)
- ekologická (vliv plen na životní prostředí)
- časová vč. rodičovského komfortu
- jiná (specifikujte).....

4. Co je pro vás rozhodující při nakupování/požizování plen?

- cena
- kvalita
- výrobce a značka
- doporučení známých
- předchozí dobrá zkušenost
- jiné (specifikujte)

**Otázky 5 – 9 se vztahují vždy pouze ke konkrétnímu typu plen.
Přeskočte proto ty z nich, které se Vás netýkají.**

Otázky týkající se jednorázových plen

5. Jaké značky jednorázových plen používáte?

- Tesco
 - Huggies
 - Pampers
 - Babylove
 - Fixies
 - Babydream
 - Happy
 - Bella Baby
 - jiné (specifikujte)
-

Otázky týkající se látkových plen

6. Jaké značky látkových plen používáte?

- Anavy
- Baby BeeHinds
- Baby Lucy
- Babyidea
- Bambino Mio
- Bamboolik
- Batolini
- Beaming baby
- Blueberry
- Bum Genius
- Bummis
- Bundle of joy
- Charlie Banana
- Closeparents (Pop in)
- Disana
- Dojta
- Ellas house
- Grovia
- Haipa Daipa
- Imse Vimse
- Itti Bitti
- Kikko
- Libštátské pleny
- Lotties
- Merinostar
- Mokoshop
- Moltex
- Mommys touch
- Ones&twos
- Popolini
- Šijem dětem
- Skapi
- Swaddlebees
- T-tomi
- Thirsties
- Tots bots
- jiné (specifikujte)

7. Jaké typy látkových plen používáte?

- čtvercové
- zavazovací
- tvarované
- kalhotkové
- kapsové
- vše v jednom (All in One)
- jiné (specifikujte)

Otázky týkající se biodegradabilních plen

8. Jaké značky biodegradabilních plen používáte?

- Alana
- Beaming Baby
- Grovia
- Kikko
- MoltexÖko
- Wiona
- jiné (specifikujte)

Otázky týkající se kombinace plen

9. Používáte-li jednorázové pleny pouze občas, v jakých případech?

- při krátkodobém vzdálení se z domova (na cesty dopravním prostředkem, na procházky, k lékaři)
- když máme hlídání
- při dlouhodobějším vzdálení se z domova, např. během dovolené
- kdekoliv je obtížné nosit s sebou použité látkové pleny
- na noc
- při průjmech

10. Jak závažné jsou - podle Vás - dopady používání jednotlivých druhů plen na životní prostředí?

Označte na stupnici: 1 velmi důležitý 5 zcela nedůležitý

Látkové pleny

vliv na:	hodnocení od 1 do 5
čerpání surovin	☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5
spotřebu energie	☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5
znečištění vody	☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5
znečištění ovzduší	☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5
vytváření odpadů	☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5

Jednorázové pleny

vliv na:	hodnocení od 1 do 5
čerpání surovin	☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5
spotřebu energie	☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5
znečištění vody	☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5
znečištění ovzduší	☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5
vytváření odpadů	☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5

Biodegradabilní pleny

vliv na:	hodnocení od 1 do 5
čerpání surovin	☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5
spotřebu energie	☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5
znečištění vody	☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5
znečištění ovzduší	☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5
vytváření odpadů	☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5

11. Negativní dopady na životní prostředí způsobené používáním pratelných dětských plen lze - podle Vás - snížit:

- úsporným praním
- typem pračky
- výběrem pracího prostředku
- nepoužíváním aviváže
- sušením na volném vzduchu
- nákupem plen od českých výrobců
- vícenásobným užíváním látkových plen (tj. darujeme či prodáme je dál, sami je předtím nakupujeme z druhé ruky)
- jinak (specifikujte)

12. Mohou mít - podle Vás - následující typy plen vliv na:

	<i>jednorázové</i>	<i>látkové</i>	<i>biodegradabilní</i>
nesprávný vývoj kyčlí	☐	☐	☐
neploďnost(přehřívání pohlavních orgánů)	☐	☐	☐
prodloužení přebalovacího období (přes 2,5 roku dítěte)	☐	☐	☐
výskyt opruzenin	☐	☐	☐
výskyt infekce močových cest či srůsty u děvčátek	☐	☐	☐

13. Domníváte se, že z následujících hledisek jsou výhodnější pleny látkové nebo jednorázové?

	<i>jednorázové</i>	<i>látkové</i>
úspora času (komfort rodičů)	☐	☐
cena	☐	☐
komfort dítěte	☐	☐
zdraví dítěte	☐	☐

14. Kolik máte dětí?

- jedno
- dvě
- tři
- čtyři a více

15. Jak staré jsou Vaše děti, které v současné době používají pleny?

- do 6 měsíců
- 6 – 12 měsíců
- 1 – 2 roky
- 2 – 3 roky
- nad 3 roky

16. Máte-li více dětí, používali jste vždy stejný typ plen?

- ano
- ne

17. Jakého jste pohlaví?

- žena
- muž

18. Jaký je Váš věk?

- do 20 let
- 20 – 25 let
- 26 – 30 let
- 31 – 35 let
- 36 – 40 let
- nad 40 let

19. Jaké je Vaše nejvyšší dokončené vzdělání?

- základní
- učiliště
- střední odborné
- střední všeobecné
- vyšší odborné
- vysokoškolské

20. Jaký je čistý měsíční příjem Vaší rodiny?

Uveďte částku (..... Kč) nebo se zařaďte do jedné z následujících kategorií:

- méně než 10 000 Kč
- 10 000 – 20 000 Kč
- 20 000 – 30 000 Kč
- 30 000 – 40 000 Kč
- více než 40 000 Kč

21. V současnosti jste:

- na mateřské dovolené
 - na rodičovské dovolené
 - nezaměstnaný/á
 - zaměstnaný/á na plný úvazek
 - zaměstnaný/á na částečný úvazek
 - osoba samostatně výdělečně činná
 - jiné (specifikujte)
-

Děkuji Vám za vyplnění dotazníku.

8.2 Příloha č. 2: Tabulky četností

Tab.23 - Otázka č. 1: Jaké pleny jste používali/používáte pro Vaše dítě?

Odpověď	Relat.četnost	Četnost
jednorázové	23%	99
klasické látkové	36%	154
moderní látkové	46%	194
biodegradabilní	10%	44
kombinaci jednorázových s látkovými	41%	175
kombinaci jednoráz. s biodegradabilními	1%	6
kombinaci látkových s biodegradabilními	15%	65
(téměř) žádné – bezplenovou metodu	17%	71

Tab.24 - Otázka č. 2: Kde nejčastěji nakupujete/pořizujete pleny?

Odpověď	Relat.četnost	Četnost
v drogerii	44%	185
ve specializovaném obchodě	32%	135
v supermarketu/hypermarketu	21%	89
v e-shopu	54%	231
v lékárně	0%	1
v bazaru	24%	102
dostávám použité od známých	13%	54
šiju doma	21%	87
jinde (specifikujte)	4%	16

Tab.25 - Otázka č. 2: Kde nejčastěji nakupujete/pořizujete pleny? – Kategorie: Jinde

Jinde (specifikujte)	Četnost
na Fler.cz - šité na zakázku	4
jednorázovky- supermarket a látkovky - bazar	1
Ikea	2
dealerka	1
od výrobce	1
DM drogerie - ekolog.pleny	1
látkovky rovnou od švadlenky	1
nechala jsem si ušít	1
nakupovala jsem látkové od svého obchodního partnera - dodavatele biooblečení	1
látkové jsme podědili po nás (rodičích)	2
jednorázovky v hypermarketu ve slevových akcích, klasické látkovky jsem nakoupila před 10-ti lety v obchodě s dětskými oděvy a nyní je používám pro své čtvrté dítě - to byla opravdu nejlepší investice	1

Tab.26 - Otázka č. 3.1: Jaká hlediska Vás ovlivňují při výběru jednorázových plen?

Odpověď	Relat.četnost	Četnost
zdravotní (zdraví dítěte)	45%	163
finanční (nízká cena)	33%	119
časová vč. rodičovského komfortu	30%	110
jiná (specifikujte)	38%	139

Tab.27 - Otázka č. 3.1: Jaká hlediska Vás ovlivňují při výběru jednorázových plen? – Kategorie: Jiná

Jiná (specifikujte)	Četnost
aby dítěti dobře sedly	1
biodegradabilita	6
celá noc je v suchu	1
časté cestování, prát a sušit plenky v hotelu a převážet je vlhké nebo sušit v autě není moc praktické	1
česká výroba, zdr. certifikát	1
dcera jako miminko látkovou plenu nesnesla, později jsme již na látkovky nepřešli	1
dítěti bych je nedala	1
dvojčata	1
eko - u jednorázových	1
ekologická	35
ekologická - biodegradabilní	1
ekologická - biojednorázovky jsem koupila pouze na dobu v porodnici, jinak látkujeme/bezplenkujeme	1
ekologická - kupujeme jen výjimečně na dlouhé cesty autem a kupujeme biodegradabilní	1
ekologická zátěž	2
jak sedí dítěti a jestli protéká	1
jednorázové kupuji biodegradabilní-ekologie, žádná chemie za zadečku miminka, klasické jednorázovky nekupuji	1
jednorázové používáme z velké části i proto, že syn má sklon k atopickému ekzému a noc v látkové pleni nebo delší doba přes den v mokré plence znamená výsev ekzému na stehýnkách, který pak léčíme i několik měsíců, syn nedává mokrou plenu nijak najevo a tak to vždycky hned nezjistím.	1
jednorázové využívám jen na delší cesty, když nemám možnost z prostorového hlediska vzít látkové a vyžiji jeden balík tak na rok (využijeme více ten, co jsem dostala, anebo koupím nějaké levnější neparfémované)	1
jednorázovky na dlouhou cestu, kde nechci vozit kýbl hovinek	1
jestli protečou v noci nebo ne	1
kolik toho udrží	1
kombinuju látkovky a jednorázové dopleny - zlatá střední cesta	1
komfort dítěte	1
komfort dítěte a zároveň cena	1
Kvalita	2

kvalita /neprotékají apod./	1
máme je jen na cestování	1
měla jsem zásoby od rodiny a známých. Pak jsem přišla na možnost látkových plen.	1
musí být měkké a savé	1
musí mi být příjemné na omak, dcera se v nich nesmí potit, musí bát bez gelu	1
mým dětem nevyhovovaly	1
nekupuji - dítě je alergik	1
neopruzujeme se	1
nepoužívali jsme	2
nepoužívám	8
nepoužívám je, jsou neekologické, nevhodné pro zdraví dítěte	1
noční přebalování = buzení dítěte	1
od určitého věku látkovky pročůrá během chvilky	1
ohled na přírodu - kupuji ekologické	1
pohodlí	1
pohodlnost při cestování	1
používali jsme cca 3 měsíce (v porodnici jakožto ani ne 2 kg dítě byl jednoráz default a pak jsme je ještě chvilku používali doma, než jsem se definitivně odhodlala vyzkoušet látkové)	1
používám je výjimečně, takže dítě po nich nesmí mít ekzém a nehodlám za ně utratit příliš mnoho peněz	1
používám výjimečně, co nejméně "igelitové", nekoupím první, co vidím, ale neorientuji se v nabídce	1
praktické na dovolenou	1
praktičnost při cestování	1
praktičnost, značka	1
savost	1
savost, kvalita, pohodlí dítěte	1
sedí a neopruzuje se, vydrží přes noc déle jak látka	1
spolehlivost, aby nebyly moc parfémované	1
už nepoužívám	1
v jednorázovkách nemusíme v noci přebalovat	1
větší absorbce v noci, jednodušší obsluha na návštěvách (jinak máme látkovky)	1
vyhovují nám na noc a na výlety	1
zdravotní (jednorázové minimálně omezují pohyb miminka)	1
značka, nákup v akci	1
zvyk	1
žádná	27
životní prostředí	1
používáme je jen na noc, nebo když jedeme na víkend na návštěvu	1
používáme velmi výjimečně pouze na cestování kvůli jednoduchosti	1
dítě opravdu odmítalo pleny látkové, neměla jsem jinou možnost	1
praktické hledisko - na cestování a výlety jednodušší než látkové	1

Tab.28 - Otázka č. 3.2: Jaká hlediska Vás ovlivňují při výběru látkových plen?

Odpověď	Relat. četnost	Četnost
zdravotní (zdraví dítěte)	92%	335
finanční (nízká cena)	51%	187
ekologická (vliv plen na životní prostředí)	90%	328
nekonzumní životní styl	49%	178
jiná (specifikujte)	19%	68

Tab.29 - Otázka č. 3.2: Jaká hlediska Vás ovlivňují při výběru látkových plen? – Kategorie: Jiná

Jiná (specifikujte)	Četnost
barevnost-vzory	1
barvy	1
baví mě to	1
design	1
estetická	6
estetika - jsou krásné; šití plen je můj koníček	1
finanční stránka - pleny se přeperou a jsou dále k použití	1
i estetická, zadeček je v látce hezčí a navíc látkovky brzdí pády	1
je to koníček	1
je to prostě láska na první pohled a nesmrdí chemicky jako jednorázovky	1
je to tvůrčí a hezké	1
jednorázové smrdí chemií	1
jsou krásné	3
jsou moc hezké	1
komfortní použití	1
líbí se mi	2
líbí se mi, jak jsou barevné, ekologie mě nezajímá	1
možnost použít pro další dítě a nakonec ještě prodat	1
můj vkus	1
nemusím hlídat "akce" v obchodech, pleny jsou pořád doma k dispozici	1
nepoužívala jsem	1
nepoužíváme	1
opruzovali jsme se u všech metod	1
originální látkové pleny	1
pohodlí dítěte	1
pohodlné v domácím prostředí	1
pohodlnost	3
poměr cena + kvalita	1
praktičnost - sklad, praní...	1
praktičnost při péči o pleny	1
praktikujeme BKM	1
přesvědčení, že dítě v látkové pleně se snáze naučí používat nočník (odpadá komfort "pocitu suchosti" oproti jednorázovkám	1
příjemné na tělo, dítě je vnímavé a je si vědomo spojitosti s potřebou močit a mokrou plenou	1

recenze ostatních, podpora českých výrobců	1
respekt vůči psychickému vývoji dítěte	1
savost, kvalita, pohodlí dítěte	1
široký výběr typů, materiálů, designů	1
vše bylo darováno	1
využitelnost i následnými potomky	1
vzhled	4
vzhled, je to in	1
žádná	10
krásné vzory, možnost přesně vědět kolik dítě načůralo + nemusíme shánět balíky plen z akcí (tak by to určitě dopadlo)	1
kontakt pokožky s bavlnou dává dítěti kvalitativně zcela jiný vjem než umělá hmota	1
uživatelská jednoduchost (lenost) - v kombinaci s částečně bezplenkovou metodou - dítě si odmalička říká na stoličce - lze klasické látkovky jen přemáchnout v horké vodě a ručně vyždímat - uschnou za půl hodiny a dají se bez žehlení znovu použít	1
látkování mě bavilo, různé barvy a tvary plen - dětem to víc slušelo :-)	1

Tab.30 - Otázka č. 3.3: Jaká hlediska Vás ovlivňují při výběru biodegradabilních plen?

Odpověď	Relat.četnost	Četnost
zdravotní (zdraví dítěte)	22%	79
finanční (nízká cena)	4%	15
ekologická (vliv plen na životní prostředí)	40%	147
časová vč. rodičovského komfortu	7%	24
jiná (specifikujte)	31%	113

Tab.31 - Otázka č. 3.3: Jaká hlediska Vás ovlivňují při výběru biodegradabilních plen? – Kategorie: Jiná

Jiná (specifikujte)	Četnost
byla jsem zklamaná - pleny u nichž měla být garantovaná biodegradabilita, byly na našem kompostu ještě po pěti letech, nevěřím, nekupuji	1
dovolená bez možnosti praní látkových plen	1
mají lepší materiál	1
měli jsme pouze do porodnice	1
nepoužívali jsme	3
nepoužívám	28
nepoužívám, nevidím jejich přínos	1
nepoužívám. Přemýšlím že je koupíme na dovolenou, ale zatím jsem nezjišťovala kolik stojí. Volila bych je raději než jednorázovky z ekologických důvodů.	1
nezkoušeli jsme tento typ plen	1
neznám	2
neznám, jsem starší generace	1

nikdy jsem je nepoužila	1
noční používání - komfort dítěte	1
pohodlí dítěte - používáme přes noc	1
používali jsme je pouze na cestách	1
používám jediné, které jsem dosud znala:)	1
při cestách či situacích, kdy nelze prát	1
rozložitelnost, absolutně bez parfemace a savého gelu	1
s těmito plenami nemám zkušenost	1
žádná	64

Tab.32 - Otázka č. 4: Co je pro Vás rozhodující při nakupování/požizování plen?

Odpověď	Relat.četnost	Četnost
cena	47%	199
kvalita	75%	314
výrobce a značka	21%	89
doporučení známých	32%	136
předchozí dobrá zkušenost	75%	315
jiné (specifikujte)	7%	29

Tab.33 - Otázka č. 4: Co je pro Vás rozhodující při nakupování/požizování plen? – Kategorie: Jiné

Jiné (specifikujte)	Četnost
barvy a materiál	1
český výrobek	1
český výrobek, vzhled	1
design	4
design - prostě se mi musí líbit	1
ekologie	4
estetika	1
jednoduchost používání	1
jejich snášení moji a dceřinou kůží (vadí nám umělá parfemace)	1
materiál	1
materiál, země původu	1
míra odbouratelnosti plen	1
nakupujeme plenky českých výrobců	1
praktičnost při BKM	1
preferuji české výrobce	1
průzkum nových typů a střihů při šití látek	1
vlastní zkušenost	1
vliv na zdraví dítěte	1
vliv na živ. prostředí, pohodlí dítěte	1
vycházela jsem zejména z informací od známé a hodně jsem si přečetla diskuzi na emiminu "Nové látkující maminky sem :-)"	1
výrobní materiál a zpracování	1
vzhled	1
zdravotní nezávadnost	1

Tab.34 - Otázka č. 5: Jaké značky jednorázových plen používáte?

Odpověď	Relat. četnost	Četnost
Tesco	13%	48
Huggies	22%	78
Pampers	36%	130
Babylove	44%	160
Babydream	5%	17
Happy	6%	23
jiné (specifikujte)	29%	105

Tab.35 - Otázka č. 5: Jaké značky jednorázových plen používáte? Kategorie: Jiné

Jiné (specifikujte)	Četnost
Alana	5
Albert	2
Používám, ale jen výjimečně	1
ALLAN (nyní Baby Love Eco)	1
Babylove	1
Babylove nature	12
Beaming Baby	1
Beaming Baby, Babylove nature	1
Bella happy	2
Carrefour	1
Dada	1
Dada (pleny z Polska)	1
dostali jsme 2 balení od známých tak jsme je použili.	1
Eko Windeln- v současnosti už se nevyrábí	1
Happy Mimi, Panda, Softino, Toujours	1
K-classic	2
Kikko eco	4
Kikko eco, Moltex oko	1
Libero	1
Moltex oko	5
Moltex oko, Beaming Baby	1
Monperi	1
nepoužívala jsem	1
nepoužívám	1
neznačkové	1
pouze v porodnici Pampers	1
první 3 měsíce Bella Happy, pak už jen asi 4ks vzorků Pampers	1
Softino	1
Toujours	4
ty, které na cestach ulovím v akci	1
už žádné, používali jsme první asi 2 - 3 měsíce Babylove, Pampers, Huggies	1
Wickies	1
Fixies	4
Bella Baby	4

žádné	43
žádné, dítěti bych je nedala	1
žádné - kluk je alergický na absorbenty v plínách; mohl Alany, ale ty se nevyrábějí	1

Tab.36 - Otázka č. 6: Jaké značky látkových plen používáte?

Odpoověď	Relat.četnost	Četnost
Anavy	42%	170
Baby BeeHinds	5%	21
Baby Lucy	30%	121
Babyidea	18%	73
Bambino Mio	16%	64
Bamboolik	23%	91
Batolini	0%	2
Beaming baby	0%	2
Blueberry	5%	22
Bum Genius	15%	62
Bummis	2%	9
Bundle of joy	5%	20
Charlie Banana	2%	7
Closeparents (Pop in)	9%	36
Disana	18%	72
Dojta	0%	2
Ellas house	15%	59
Grovia	9%	38
Haipa Daipa	31%	126
Imse Vimse	32%	129
Itti Bitti	13%	52
Kikko	33%	133
Libštátské pleny	30%	119
Lotties	3%	11
Merinostar	7%	27
Mokoshop	2%	9
Moltex	1%	5
Mommys touch	4%	15
Ones&twos	0%	2
Popolini	28%	112
Šijem dětem	7%	27
Skapi	2%	9
Swaddlebees	7%	27
T-tomi	3%	12
Thirsties	17%	68
Tots bots	26%	104
jiné (specifikujte)	44%	175

Tab.37 - Otázka č. 6: Jaké značky látkových plen používáte? – Kategorie: jiné

Jiné (specifikujte)	Četnost
30 let staré	1
30 let staré klasické, ještě po nás	1
A k tomu používáme svrchní kalhotky od Sweet komory.	1
a sakra - všechny byly rozbalené, tak netuším	1
AITU	1
Baba Boo	2
Baba Boo, Pop n gro, Little Lamb	1
Baby Lucy	1
Babyland	1
Bambi Roxy	1
Bambi roxy (sk)	1
Bambi Roxy, Rumparooz	1
bohužel už si nepamatuji,ale tuším nějaká česká firma normální bavlněné bílé pleny	1
byly jediné látkové pleny, které se kupovaly v prodejnách textilu a pak se dědily.	1
čtvercové	1
čtvercové Ikea	3
čtvercové pleny 30 a více let staré	1
doma šité	28
doma šité a čtvercovky po mně	1
doma šité Haipa daipa, Anavy	1
doma šité, klasické bavlněné čtverce	1
dostáváme od známých	1
Ecobu, La P'tite Prairie, Happy Heinys	1
Ekomama (Fler.cz)	1
Engel - již se nevyrábí	1
Fler.cz	1
Fuzzi bunz, Lollipop	1
GaGa pleny	5
Haipa-Daipa,	1
hlavně obyčejné látkové bavlněné pleny, ani nevím výrobce	1
Hybler látkové	4
i neznačkové z e-bay	1
Kissaluves, Bambinex	1
Kissaluvs, Kushies	1
klasické bavlněné látkové pleny - nejlepší volba	1
klasické látkové	3
klasické látkové - značku nevím	1
klasické látkové, neznám výrobce	1
La P'tite Prairie	2
Little lamb	2
Lollipop, Bambiroxy	1
Lollipop, Best Bottom	1
Loocie	1
M rose	1

Medley	1
Milovia	1
Mouton fou, Petit Lulu	1
Nature babies	1
nechala jsem si ušít pár kalhotovek + kapsovek od kucpav (http://kucpav.blog.cz)	1
nepoužívali jsme	1
nevím	1
nevím značku, bavlněné čtvercové	1
neznačkové	1
obyč. pleny, nemají značku	1
obyčejné bavlněné, které se používaly dřív	1
obyčejné látkové, čtvercové	1
Petit Lulu	15
Petit Lulu a Majab	1
Petit Lulu a z Fler.cz	1
Petit Lulu, By Jitu, MRose	1
Petit Lulu, další z domácích dílen maminek	1
Petit Lulu, Fler.cz - Kisy	1
Petit Lulu, Sweet Monkey	1
Petit lulu, Sweet Monkey, pleny z fler.cz	1
Petit Lulu, Tetro	1
pleny po nás	1
podělili jsme	1
Pop-in	4
Pop-in, čínské	1
recyklace - ušité doma ze starých ručníků	1
Rumparooz	1
Sketch	1
staré "komunistické" pleny po mě a po manželovi	1
staré kvalitní látkové pleny, které se v rodině dědí již 40 let	1
Sweet monkey	3
Sweet monkey, Alana	1
šiju si své podle Pop-in (Closeparents)	1
šila jsem si sama z nebělené plínoviny	1
šité kamarádkou	1
šité od Kisy z Fleru a šité od kamarádky z látek ze specializovaného obchodu	1
šité z Fler.cz	1
Tetro	2
u některých nevím, u jiných si nepamatuji...	1
už nevím	1
Vandring Ikea	1
většina jsou doma šité	2
většinu mám klasické látkové z bazaru, takže výrobce u všech neznám, jinak mám ještě pár svrchních kalhotek od Ekomamy z Fler.cz	1
vlastní doma šité z bambusu	1
vlastní ušité kalhotkové a čtvercovky zděděné "po mě"	1

vlastní výroba zn. Susu http://www.susu-sufik.blogspot.cz	1
Weehuggers, Littlelamb, Mam happy square	1
zděděné bez značky-šité - asi	1
zděděné čtvercovky	1
zděděné po manželovi-nepoužité	1
zdědili jsme "klasiku"	1
zejména vlastnoručně ušité	2
žádné	13
Haipa Daipa jen svrchní PUL kalhotky, během prvních 3 měsíců	1
Moutonfou, z fler.cz od Kisy, Jituli, Lollipop-Pop&Gro, Aitu, BabaBoo	1
Petit Lulu, staré "komunistické", šité od Marcela Zajíčková, By Jitu	1

Tab.38 - Otázka č. 7: Jaké typy látkových plen používáte?

Odpověď	Relat. četnost	Četnost
čtvercové	74%	298
zavazovací	10%	42
tvarované	16%	64
kalhotkové	66%	267
kapsové	37%	148
vše v jednom (All in One)	47%	189
jiné (specifikujte)	17%	68

Tab.39 - Otázka č. 7: Jaké typy látkových plen používáte? – Kategorie: jiné

Jiné (specifikujte)	Četnost
SIO /snap in one/	7
SIO /snap in one/ (Anavy Easy, Bamboolik)	1
Haipa daipa pastelka	1
malé ručníky z Ikea	1
Prefoldy	1
různé typy od známých	1
šila jsem dvojité obdélníky přímo na míru, abych je mohla vkládat šitého "kroužku s gumičkou u pasu"	1
tréninkové kalhotky	1
tvarované+snappi spona, svrchní kalhotky	1
ušité froté vkládačky	1
většinou pouze vkládací plenku	1
vícevrstevné	1
vícevrstvé	27
vícevrstvé čtvercové	1
vícevrstvé, pár na snappi sponku	1
vícevrstvé, SIO /snap in one/	2
vícevrstvé, vkládací	1
vkládací pleny	2
vkládací, SIO /snap in one/	1
vlastní šité, systém svrchní kalhotky + ručníčky	1
vrstvené čtvercové	1

žádné	12
SIO /snap in one/ Anavy easy jen výjimečně (na parádu k doktorce)	1

Tab.40 - Otázka č. 8: Jaké značky biodegradabilních plen používáte?

Odpověď	Relat.četnost	Četnost
Alana	22%	53
Beaming Baby	3%	7
Grovia	2%	6
Kikko	9%	21
MoltexÖko	13%	32
Wiona	1%	2
jiné (specifikujte)	66%	160

Tab.41 - Otázka č. 8: Jaké značky biodegradabilních plen používáte? – Kategorie: Jiné

Jiné (specifikujte)	Četnost
Alany už myslím nedělají :-(1
Atitude (jen do porodnice a prvních pár dní doma)	1
Babylove (? nejsem si jistá, eko pleny DM)	1
Eko Windeln	1
Flip	1
jednoráz. vložky BumGenius Flip	1
jiné	1
nepoužívali jsme žádné	1
nepoužívám	1
neznám	1
pokud jedu do Německa,taky Moltex,stojí tam totiž ještě méně než Alany v ČR	1
žádné	99
Babylove Nature	49
Babylove Nature, jen jsme vyzkoušeli, nevyhovovaly svou savostí	1

Tab.42 - Otázka č. 9: Používáte-li jednorázové pleny pouze občas, v jakých případech?

Odpověď	Relat.četnost	Četnost
při krátkodobém vzdálení se z domova (na cesty dopravním prostředkem, na procházky, k lékaři)	26%	84
když máme hlídání	19%	62
při dlouhodobějším vzdálení se z domova, např. během dovolené	70%	228
kdekoliv je obtížné nosit s sebou použité látkové pleny	41%	134
na noc	46%	148
při průjmech	16%	51

Tab.43 - Otázka č. 10.1: Jak závažné jsou - podle Vás - dopady používání látkových plen na životní prostředí?

Odpověď	1	Četn.	2	Četn.	3	Četn.	4	Četn.	5	Četn.
čerpání surovin	11%	45	7%	28	21%	86	36%	151	24%	102
spotřebu energie	11%	46	16%	67	41%	170	22%	91	9%	37
znečištění vody	10%	41	14%	60	27%	113	32%	132	16%	67
znečištění ovzduší	10%	43	6%	26	7%	31	28%	118	46%	191
vytváření odpadů	17%	71	3%	13	4%	17	19%	80	56%	232

Tab.44 - Otázka č. 10.1: Jak závažné jsou - podle Vás - dopady používání látkových plen na životní prostředí? - Vážený průměr

Odpověď	Četnost	Četnost	Četnost	Četnost	Četnost	Celkem	Vážený průměr
čerpání surovin	45	28	86	151	102	412	3,6
spotřebu energie	46	67	170	91	37	411	3,0
znečištění vody	41	60	113	132	67	413	3,3
znečištění ovzduší	43	26	31	118	191	409	3,9
vytváření odpadů	71	13	17	80	232	413	3,9

Tab.45 - Otázka č. 10.2: Jak závažné jsou - podle Vás - dopady používání jednorázových plen na životní prostředí?

Odpověď	1	Četn.	2	Četn.	3	Četn.	4	Četn.	5	Četn.
čerpání surovin	49%	205	26%	106	15%	63	4%	16	5%	22
spotřebu energie	33%	137	29%	119	23%	94	7%	31	7%	28
znečištění vody	33%	139	27%	110	20%	83	11%	45	7%	30
znečištění ovzduší	37%	154	27%	114	19%	78	7%	29	8%	32
vytváření odpadů	86%	356	3%	11	2%	9	0%	2	9%	36

Tab.46 - Otázka č. 10.2: Jak závažné jsou - podle Vás - dopady používání jednorázových plen na životní prostředí? - Vážený průměr

Odpověď	Četnost	Četnost	Četnost	Četnost	Četnost	Celkem	Vážený průměr
čerpání surovin	205	106	63	16	22	412	1,9
spotřebu energie	137	119	94	31	28	409	2,3
znečištění vody	139	110	83	45	30	407	2,3

znečištění ovzduší	154	114	78	29	32	407	2,2
vytváření odpadů	356	11	9	2	36	414	1,4

Tab.47 - Otázka č. 10.3: Jak závažné jsou - podle Vás - dopady používání biodegradabilních plen na životní prostředí?

Odpověď	1	Četn.	2	Četn.	3	Četn.	4	Četn.	5	Četn.
čerpání surovin	13%	54	17%	71	32%	135	11%	44	2%	10
spotřebu energie	9%	39	20%	85	33%	136	9%	37	4%	15
znečištění vody	7%	28	14%	58	32%	135	15%	62	7%	30
znečištění ovzduší	7%	30	12%	48	31%	130	17%	70	8%	33
vytváření odpadů	10%	41	10%	41	28%	115	19%	80	8%	35

Tab.48 - Otázka č. 10.3: Jak závažné jsou - podle Vás - dopady používání biodegradabilních plen na životní prostředí? - Vážený průměr

Odpověď	Četnost	Četnost	Četnost	Četnost	Četnost	Celkem	Vážený průměr
čerpání surovin	54	71	135	44	10	314	2,6
spotřebu energie	39	85	136	37	15	312	3,1
znečištění vody	28	58	135	62	30	313	2,7
znečištění ovzduší	30	48	130	70	33	311	3,1
vytváření odpadů	41	41	115	80	35	312	3,0

Tab.49 - Otázka č. 11: Negativní dopady na životní prostředí způsobené používáním pratelných dětských plen lze - podle Vás - snížit:

Odpověď	Relat. četnost	Četnost
úsporným praním	63%	260
typem pračky	45%	189
výběrem pracího prostředku	80%	333
nepoužíváním aviváže	68%	283
sušením na volném vzduchu	81%	339
nákupem plen od českých výrobců	46%	190
vícenásobným užíváním látkových plen (tj. darujeme či prodáme je dál, sami je předtím nakupujeme z druhé ruky)	85%	352
jinak (specifikujte)	9%	38

Tab.50 - Otázka č. 11: Negativní dopady na životní prostředí způsobené používáním pratelných dětských plen lze - podle Vás - snížit: - Kategorie: Jinak

Jinak (specifikujte)	Četnost
bezplenkovou komunikační metodou a tím snížení počtu špinavých plen za den	1
dodržováním pracích doporučení výrobce - správná péče=plena by měla déle vydržet	1
je mi to jedno, nedělám to kvůli ekologii	1
kdyby výrobci dokázali i ty klasické čtvercové pleny vyrobit stejně kvalitní jako před 25 lety, používám pleny co mamka schovala po mě a ten materiál je lepší než co jsem si dokupovala klasické pleny taky od českého výrobce.	1
když peru denně jednu pračku prádla, tak ta 1-2 pračky s plenami mi oproti tomu přijdou jako nic	1
kombinováním s bezplenovou komunikační metodou	3
méně časté přebalování, BKM	1
naučit brzy na nočník :)	1
nepoužíváním	1
nežehlením	2
omezení užití plen praktikováním BKM	1
peru v mýdlovém slizu - Jádrové mýdlo, soda, voda.	1
podle mě negativní dopad na životní prostředí u látkových plen není....	1
pokusit se alespoň částečně o BKM	1
používáním separačních vložek do plen	1
použitím separační pleny	1
praktikováním bezplenkové komunikační metody (BKM)	10
šití plenek z recyklovaných materiálů	1
šití z použitého oblečení, trik,ručníků, flanelu...	1
šitím látkových plen z látek "co dům dá"	1
u moderních látkovek se aviváž ani nesmí používat...my jsme s přechodem na látkové pleny úplně přestali používat aviváž	1
ušitím doma z nepotřebného oblečení, či jiných látek	1
v podstatě vším co uvádíte	1
žádná odpověď mi nepřipadá vhodná	1
výroba plen recyklací (např. lze ušít z již nenošené mikiny a pod.)	1
výběrem plenek - aspoň částečně kompostovatelné, bez PUL vrstvy, žádné aio, sio, ani kapsové plenky.	1

Tab.51 - Otázka č. 12: Mohou mít - podle Vás - následující typy plen vliv na:

Odpověď	Jedno- rázové	Četn.	Lát- kové	Četn.	Bio- degra.	Četn.
nesprávný vývoj kyčlí	61%	261	2%	8	29%	125
neploidnost (přehřívání pohlavních orgánů)	77%	327	3%	13	28%	118
prodloužení přebalovacího období (přes 2,5 roku dítěte)	71%	303	3%	12	32%	138

výskyt opruzenin	76%	324	30%	129	30%	126
výskyt infekce močových cest či srůsty u děvčátek	62%	262	9%	40	23%	98

Tab.52 - Otázka č. 13: Domníváte se, že z následujících hledisek jsou výhodnější pleny látkové nebo jednorázové?

Odpověď	Jednorázové	Četnost	Látkové	Četnost
úspora času (komfort rodičů)	74%	315	25%	105
cena	5%	21	92%	389
komfort dítěte	29%	125	68%	287
zdraví dítěte	5%	20	91%	387

Tab.53 - Otázka č. 14: Kolik máte dětí?

Odpověď	Relat.četnost	Četnost
jedno	48%	206
dvě	37%	156
tři	12%	52
čtyři a více	3%	11

Tab.54 - Otázka č. 15: Jak staré jsou Vaše děti, které v současné době používají pleny?

Odpověď	Relat.četnost	Četnost
do 6 měsíců	24%	90
6 – 12 měsíců	24%	89
1 – 2 roky	41%	155
2 – 3 roky	16%	59
nad 3 roky	7%	26

Tab.55 - Otázka č. 16: Máte-li více dětí, používali jste vždy stejný typ plen?

Odpověď	Relat.četnost	Četnost
ano	63%	150
ne	38%	90

Tab.56 - Otázka č. 17: Jakého jste pohlaví?

Odpověď	Relat.četnost	Četnost
žena	97%	414
muž	1%	3

Tab.57 - Otázka č. 18: Jaký je Váš věk?

Odpověď	Relat.četnost	Četnost
do 20 let	0%	1
20 – 25 let	5%	22
26 – 30 let	38%	162
31 – 35 let	38%	163
36 – 40 let	14%	61
nad 40 let	4%	15

Tab.58 - Otázka č. 19: Jaké je Vaše nejvyšší dokončené vzdělání?

Odpověď	Relat.četnost	Četnost
základní	0%	1
učiliště	1%	3
střední odborné	13%	57
střední všeobecné	9%	39
vyšší odborné	6%	26
vysokoškolské	70%	297

Tab.59 - Otázka č. 20: Jaký je čistý měsíční příjem Vaší rodiny?

Odpověď	Relat.četnost	Četnost
méně než 10 000 Kč	1%	5
10 000 - 20 000 Kč	10%	44
20 000 - 30 000 Kč	37%	156
30 000 - 40 000 Kč	26%	110
více než 40 000 Kč	24%	100
nechci uvést	2%	10

Tab.60 - Otázka č. 21: V současnosti jste:

Odpověď	Relat.četnost	Četnost
na mateřské dovolené	20%	83
na rodičovské dovolené	61%	258
nezaměstnaný/á	1%	4
zaměstnaný/á na plný úvazek	5%	22
zaměstnaný/á na částečný úvazek	6%	25
osoba samostatně výdělečně činná	4%	19
jiné (specifikujte)	3%	14

Tab.61 - Otázka č. 21: V současnosti jste: - Kategorie: Jiné

Jiné (specifikujte)	Četnost
+ OSVČ	1
MD + vedlejší činnost OSVČ	1
MD, částečný úvazek a OSVČ	1
na rodičovské dovolené a současně osoba samostatně výdělečně činná	1
na rodičovské dovolené a zaměstnaná na částečný úvazek	1
na rodičovské dovolené+zaměstnání 0,3úvazek	1
občas chodím do práce kvůli udržování kvalifikace	1
pokud jsem neoznačila puntíkem některou z otázek, bylo to tím, že jsem nevěděla jak odpovědět.	1
RD+OSVČ	1
rodičovská dovolená + dohoda o provedení práce	1
studentka na VŠ	1
těsně před porodem druhého dítěta,MD, plíny měl syn do 1,5 roku přes den, do 2let na noc	1
v domácnosti v 8. měsíci těhotenství	1
žena v domácnosti	1

8.3 Příloha č. 3: Porovnání nákladů látkových a jednorázových plen

Tab.62 - Porovnání nákladů látkových a jednorázových plen

Varianta	Látkové pleny při jednom dítěti		Jednorázové pleny při jednom dítěti	
	nejlevnější (čtverc. pleny)	nejdražší (AIO pleny)	neznačkové nebo v akci	značkové
pořizovací cena plen	3 600	10 500	20 000	30 300
cena vody	180	650	0	0
cena prášku	530	2 000	0	0
cena elektřiny – praní	300	900	0	0
celkem Kč	4 610	14 050	20 000	30300
Při používání látkových plen se ušetří cca 15 390 - 16 250 Kč				

(Chadimová et al., 2011)

8.4 Příloha č. 4: Seznam obrázků a tabulek

Obr.1 - Jaké pleny jste používali/používáte pro Vaše dítě?	24
Obr.2 - Kde nejčastěji nakupujete/pořizujete pleny?	24
Obr.3 - Jaká hlediska Vás ovlivňují při výběru jednorázových plen?	25
Obr.4 - Jaká hlediska Vás ovlivňují při výběru látkových plen?	25
Obr.5 - Jaká hlediska Vás ovlivňují při výběru biodegradabilních plen?	26
Obr.6 - Co je pro Vás rozhodující při nakupování/pořizování plen?	26
Obr.7 - Jaké značky jednorázových plen používáte?	27
Obr.8 - Jaké značky látkových plen používáte?	28
Obr.9 - Jaké typy látkových plen používáte?	29
Obr.10 - Jaké značky biodegradabilních plen používáte?	29
Obr.11 - Používáte-li jednorázové pleny pouze občas, v jakých případech?	30
Obr.12 - Jak závažné jsou - podle Vás - dopady používání látkových plen na životní prostředí?	31
Obr.13 - Jak závažné jsou - podle Vás - dopady používání jednorázových plen na životní prostředí?	32
Obr.14 - Jak závažné jsou - podle Vás - dopady používání biodegradabilních plen na životní prostředí?	33
Obr.15 - Negativní dopady na životní prostředí způsobené používáním pratelných dětských plen lze - podle Vás - snížit:	34
Obr.16 - Mohou mít - podle Vás - následující typy plen vliv na:	34
Obr.17 - Domníváte se, že z následujících hledisek jsou výhodnější pleny látkové nebo jednorázové?	35
Obr.18 - Kolik máte dětí?	35
Obr.19 - Jak staré jsou Vaše děti, které v současné době používají pleny?	36
Obr.20 - Máte-li více dětí, používali jste vždy stejný typ plen?	36
Obr.21 - Jaký je Váš věk?	37
Obr.22 - Jaké je Vaše nejvyšší dokončené vzdělání?	37
Obr.23 - Jaký je čistý měsíční příjem Vaší rodiny?	38
Obr.24 - V současnosti jste:	38

Tab.1 - Tabulka pro hodnocení závislosti používání jednorázových plen na věku respondenta.....	39
Tab.2 - Tabulka pro hodnocení závislosti používání jednorázových plen na vzdělání respondenta.....	39
Tab.3 - Tabulka pro hodnocení závislosti používání jednorázových plen na příjmu respondenta.....	40
Tab.4 - Tabulka pro hodnocení závislosti používání klasických látkových plen na věku respondenta.....	41
Tab.5 - Tabulka pro hodnocení závislosti používání klasických látkových plen na vzdělání respondenta.....	41
Tab.6 - Tabulka pro hodnocení závislosti používání klasických látkových plen na příjmu respondenta.....	42
Tab.7 - Tabulka pro hodnocení závislosti používání moderních látkových plen na věku respondenta.....	42
Tab.8 - Tabulka pro hodnocení závislosti používání moderních látkových plen na vzdělání respondenta.....	43
Tab.9 - Tabulka pro hodnocení závislosti používání moderních látkových plen na příjmu respondenta.....	44
Tab.10 - Tabulka pro hodnocení závislosti používání kombinace jednorázových s látkovými plenami na věku respondenta.....	44
Tab.11 - Tabulka pro hodnocení závislosti používání kombinace jednorázových s látkovými plenami na vzdělání respondenta.....	45
Tab.12 - Tabulka pro hodnocení závislosti používání kombinace jednorázových s látkovými plenami na příjmu respondenta.....	46
Tab.13 - Tabulka pro hodnocení závislosti praktikování bezplenové metody na věku respondenta.....	47
Tab.14 - Tabulka pro hodnocení závislosti praktikování bezplenové metody na příjmu respondenta.....	47
Tab.15 - Tabulka pro hodnocení závislosti praktikování bezplenové metody na vzdělání respondenta.....	48
Tab.16 - Tabulka pro hodnocení vnímání jednotlivých dopadů na životní prostředí respondenty při používání látkových plen.....	48
Tab.17 - Tabulka pro hodnocení vnímání jednotlivých dopadů na životní prostředí respondenty při používání jednorázových plen.....	49

Tab.18 - Tabulka pro hodnocení vnímání jednotlivých dopadů na životní prostředí respondenty při používání jednorázových plen	50
Tab.19 - Tabulka pro hodnocení vnímání jednotlivých dopadů na zdraví dítěte respondenty při používání různých druhů plen.....	51
Tab.20 - Tabulka pro hodnocení vnímání jednotlivých dopadů na zdraví dítěte respondenty při používání různých druhů plen.....	51
Tab.21 - Tabulka pro hodnocení vnímání výhodnosti jednotlivých hledisek respondenty při používání jednorázových nebo látkových plen.....	52
Tab.22 - Tabulka pro hodnocení vnímání výhodnosti jednotlivých hledisek respondenty při používání jednorázových nebo látkových plen.....	52
Tab.23 - Otázka č. 1: Jaké pleny jste používali/používáte pro Vaše dítě?.....	73
Tab.24 - Otázka č. 2: Kde nejčastěji nakupujete/pořizujete pleny?	73
Tab.25 - Otázka č. 2: Kde nejčastěji nakupujete/pořizujete pleny? – Kategorie: Jinde	73
Tab.26 - Otázka č. 3.1: Jaká hlediska Vás ovlivňují při výběru jednorázových plen?	74
Tab.27 - Otázka č. 3.1: Jaká hlediska Vás ovlivňují při výběru jednorázových plen? – Kategorie: Jiná.....	74
Tab.28 - Otázka č. 3.2: Jaká hlediska Vás ovlivňují při výběru látkových plen?	76
Tab.29 - Otázka č. 3.2: Jaká hlediska Vás ovlivňují při výběru látkových plen? – Kategorie: Jiná.....	76
Tab.30 - Otázka č. 3.3: Jaká hlediska Vás ovlivňují při výběru biodegradabilních plen?.....	77
Tab.31 - Otázka č. 3.3: Jaká hlediska Vás ovlivňují při výběru biodegradabilních plen? – Kategorie: Jiná	77
Tab.32 - Otázka č. 4: Co je pro Vás rozhodující při nakupování/pořizování plen? ...	78
Tab.33 - Otázka č. 4: Co je pro Vás rozhodující při nakupování/pořizování plen? – Kategorie: Jiné.....	78
Tab.34 - Otázka č. 5: Jaké značky jednorázových plen používáte?	79
Tab.35 - Otázka č. 5: Jaké značky jednorázových plen používáte? Kategorie: Jiné	79
Tab.36 - Otázka č. 6: Jaké značky látkových plen používáte?	80
Tab.37 - Otázka č. 6: Jaké značky látkových plen používáte? – Kategorie: jiné.....	81
Tab.38 - Otázka č. 7: Jaké typy látkových plen používáte?	83
Tab.39 - Otázka č. 7: Jaké typy látkových plen používáte? – Kategorie: jiné	83
Tab.40 - Otázka č. 8: Jaké značky biodegradabilních plen používáte?	84

Tab.41 - Otázka č. 8: Jaké značky biodegradabilních plen používáte? – Kategorie: Jiné.....	84
Tab.42 - Otázka č. 9: Používáte-li jednorázové pleny pouze občas, v jakých případech?.....	84
Tab.43 - Otázka č. 10.1: Jak závažné jsou - podle Vás - dopady používání látkových plen na životní prostředí?.....	85
Tab.44 - Otázka č. 10.1: Jak závažné jsou - podle Vás - dopady používání látkových plen na životní prostředí? - Vážený průměr.....	85
Tab.45 - Otázka č. 10.2: Jak závažné jsou - podle Vás - dopady používání jednorázových plen na životní prostředí?	85
Tab.46 - Otázka č. 10.2: Jak závažné jsou - podle Vás - dopady používání jednorázových plen na životní prostředí? - Vážený průměr.....	85
Tab.47 - Otázka č. 10.3: Jak závažné jsou - podle Vás - dopady používání biodegradabilních plen na životní prostředí?.....	86
Tab.48 - Otázka č. 10.3: Jak závažné jsou - podle Vás - dopady používání biodegradabilních plen na životní prostředí? - Vážený průměr.....	86
Tab.49 - Otázka č. 11: Negativní dopady na životní prostředí způsobené používáním pratelných dětských plen lze - podle Vás - snížit:.....	86
Tab.50 - Otázka č. 11: Negativní dopady na životní prostředí způsobené používáním pratelných dětských plen lze - podle Vás - snížit: - Kategorie: Jinak	87
Tab.51 - Otázka č. 12: Mohou mít - podle Vás - následující typy plen vliv na:.....	87
Tab.52 - Otázka č. 13: Domníváte se, že z následujících hledisek jsou výhodnější pleny látkové nebo jednorázové?.....	88
Tab.53 - Otázka č. 14: Kolik máte dětí?	88
Tab.54 - Otázka č. 15: Jak staré jsou Vaše děti, které v současné době používají pleny?.....	88
Tab.55 - Otázka č. 16: Máte-li více dětí, používali jste vždy stejný typ plen?	88
Tab.56 - Otázka č. 17: Jakého jste pohlaví?	88
Tab.57 - Otázka č. 18: Jaký je Váš věk?.....	89
Tab.58 - Otázka č. 19: Jaké je Vaše nejvyšší dokončené vzdělání?	89
Tab.59 - Otázka č. 20: Jaký je čistý měsíční příjem Vaší rodiny?.....	89
Tab.60 - Otázka č. 21: V současnosti jste:.....	89
Tab.61 - Otázka č. 21: V současnosti jste: - Kategorie: Jiné	90
Tab.62 - Porovnání nákladů látkových a jednorázových plen.....	90